

[Første næstformand]

tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven. (Fradragsret for udgifter til forretningsplan).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/1 94. Første behandling 27/1 94. Betænkning 23/2 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Straksafskrivning med yderligere tilskudsbeløb på erhvervede formuegoder).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 19/1 94. Første behandling 27/1 94. Betænkning 23/2 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til skatteministeren og socialmi- nisteren:

»Hvilke oplysninger kan skatteministeren og socialministeren give til Folketinget om pensionisternes økonomiske forhold, efter at de nye skatte- og pensionsregler samt andre regler med betydning for pensionisterne er trådt i kraft?«

Af Peter Brixtofte (V), Kirkegaard (KF) og Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 25/1 94. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/1 94).

*Begrundelse***Peter Brixtofte (V):**

Når Danmark i dag er et velstående samfund, skyldes det først og fremmest den indsats for Danmark, som de nuværende pensionister har præsteret gennem et langt arbejdsliv, og for Det Konservative Folkeparti, Fremskridts- partiet og Venstre er det afgørende at sikre værdige og rimelige økonomiske forhold for den generation, vi alle skylder så meget.

Den såkaldte skattereform og anden lovgivning i tilknytning hertil har desværre vendt op og ned på tilværelsen for mange pensionister.

[Peter Brixtofte]

Mange tusinde pensionister har med meget kort varsel fået langt ringere økonomiske vilkår. Alle pensionister har fået en kraftig nedgang i folkepensionens grundbeløb, og flere tusinde har mistet hele grundbeløbet – dvs. 47.000 kr. om året – med kort varsel. Og her taler vi endda om situationen, som den er, før de nye grønne afgifter på el, vand, varme og benzin er indregnet, og før den store regning for regeringens økonomiske politik er sendt ud til borgerne.

I disse dage har kommunerne modtaget en samlet regning på over 4 mia. kr. for regeringens skattereform. I nogle kommuner vil det føre til store besparelser, der vil ramme de ældre, børnene og andre grupper, der er afhængige af de kommunale udgifter, og derudover vil andre kommuner sætte grundskylden og indkomstskatten i vejret for at betale regeringens skattereform.

I regeringsgrundlaget står der intet om, at folkepensionisternes økonomiske vilkår skal forringes, og i regeringsgrundlaget står der heller intet om, at folkepensionister nu ikke længere kan regne med, at de får 47.000 kr. om året som folkepensionens grundbeløb. Statsministeren har endda i sin åbningstale den 5. oktober 1993 udtalt følgende:

»Folkepensionens grundbeløb skal være det faste fundament for al pensionsopsparing. Det står regeringen urokkeligt fast på. Det er også afgørende for, at de arbejdsmarkedspensioner, der er aftalt ved overenskomst, kan fortsættes og udbygges. Den enkelte skal nære fuld tillid til, at opsparingen er der, når der er brug for den.«

Det var for en gangs skyld et meget klart løfte!

Dette citat må lyde hult i ørerne på mange af Danmarks pensionister, som har fået beskåret deres grundbeløb, og det må også virke hult for den særlige gruppe, som kort før jul fik en særlig regning. De havde begået den fejl, at de fortsatte med at arbejde, efter at de var fyldt 70, og selv om de i tillid til gældende regler og statsministerens løfte havde regnet med at kunne disponere over et grundbeløb, hørte det op med nogle få dages varsel. Det er ganske urimeligt!

I regeringsgrundlaget blev det lovet, at den enkelte familie i ejerbolig, herunder også pensionister, ikke måtte få en forringet økonomi.

Ikke desto mindre meddelte den forrige socialminister den 17. januar i en pressemeddelelse, at 30.000 pensionistfamilier får det økonomisk dårligere på grund af skattereformen, heraf 20.000, der har renteudgifter i forbindelse med deres ejerbolig. Og alt dette er kun begyndelsen.

Før den nuværende regerings indgreb havde vi en folkepension med et grundbeløb, alle kunne stole på at få – et princip, der byggede på holdninger hos vigtige statsmænd som Chresten Berg, Viggo Hørup og K.K. Steincke. Det må ikke lykkes for den nuværende regering at nedbryde princippet om folkepensionens grundbeløb til alle, og derfor må et flertal i Folketinget tage folkepensionisternes parti og sætte regeringen på plads.

Jeg forstår, at det er en historisk dag på den måde, at regeringen forud for forespørgslen har sikret sig et flertal sammen med Socialistisk Folkeparti. Jeg ønsker Socialistisk Folkeparti til lykke med, at Socialistisk Folkeparti fra i dag er en del af regeringens parlamentariske grundlag.

Hvis det ikke lykkes i dag – og det gør det desværre ikke, fordi regeringen har fået SF med sig – er der ikke andet at sige, end at det så bliver vælgerens opgave snart at sætte regeringen på plads, så vi igen får et folkepensions-system, som alle kan stole på.

Besvarelse

Skatteministeren (Stavad):

Jeg vil indledningsvis takke ordføreren for forespørgerne for denne lejlighed til at drøfte virkningen af regeringens politik i forhold til pensionisterne.

Der har været mange misforståelser og forkerte oplysninger fremme om pensions- og skatteomlægningen, og jeg må sige, at de misforståelser og forkerte oplysninger åbenbart ikke er blevet færre, efter at vi har lyttet til ordføreren begrundelse. Derfor er det også en kærkommen lejlighed for socialministeren og mig selv til at få lov til at fremlægge nogle faktiske oplysninger. Socialministeren vil i sit indlæg gøre mere indgående rede for omlægningen af pensionssystemet og de ændringer, den giver anledning til for pensionisterne, mens jeg fortrinsvis vil holde mig til den skattemæssige side af sagen.

[Skatteministeren]

Regeringens skattereform betyder, at vi har fået et skattesystem, som vi kan være bekendt at opkræve skat efter. Alle kommer til at bidrage på lige fod i forhold til indkomstens størrelse. Der er sat bom for de mange spekulationsmuligheder, som har betydet ulighed og en uretfærdig fordeling af skattebyrden.

Desværre er debatten om skattereformen i flere omgange kørt af sporet. Det skyldes først og fremmest, at hovedparten af pressen har ledt med lys og lygte efter eksempler på, at skattereformen ikke virker efter sin hensigt. Vi har set mange eksempler, som har været direkte forkerte, misvisende eller bare misforståede, og når vi så har fået set nærmere på disse eksempler, har der ikke været megen lyst til at rette dem med samme iøjnefaldende opsætning. Det værste ved den form for presseomtale er dog, at det derigennem er lykkedes at få sløret debatten om det, der er hele skattereformens hovedformål, nemlig at alle skal betale en normal skat. Der er herved også skabt helt unødigt usikkerhed, bl.a. hos mange pensionister.

Det samlede resultat af den skatte- og pensionsomlægning, regeringen har gennemført, er, at pensionisterne får en økonomisk forbedring på over 2 mia. kr. i 1994. 96 pct. af alle pensionistfamilier får del i forbedringen. De får udbetalt mere, end de ville have fået efter de gamle regler, og de økonomiske fordele for pensionisterne stiger år for år frem til 1998. Det er realiteterne.

Lad mig derfor vende tilbage til den overordentlig sælsomme oplevelse, det har været at følge pressens og dele af oppositionens behandling af denne sag. Man har på alle måder forsøgt at sprede usikkerhed og utryghed hos pensionisterne. De første alarmerende avisoverskrifter dukkede op sidst på efteråret: »Kæmpehul i ny skattelov«, »Pensionister bliver sorteper«, »Tusindvis får tab i pension«. Disse overskrifter drejede sig om ægtepar, hvor den ene ægtefælle er pensionist og den anden er erhvervsaktiv.

I Skatteministeriet undersøger vi naturligvis sagerne. Vi fremskaffer tallene og regner på dem, og det viser sig så, at de ægtepar, der er tale om, samlet får en pæn fremgang i deres rådighedsbeløb. Avisernes påstand holder altså ikke. Lad mig nævne et eksempel: En førtidspensionist, som er gift med en erhvervsaktiv, mener ifølge en artikel i Politiken den 2.

december 1993, at man mister næsten 3.000 kr. på omlægningen. Skatteministeriets beregninger viser imidlertid, at ægteparret tilsammen får en fremgang på over 1.700 kr.

Vi var godt klar over, at en mindre gruppe ægtepar, hvor familiens indkomst er sammensat af en social pension til den ene ægtefælle og en forholdsvist lille arbejdsindkomst til den anden, ville få meget beskedne forbedringer eller i særlige tilfælde tilbagegang. Det blev der oplyst om allerede ved fremlæggelsen af »Ny kurs«, og derfor hjalp vi ved lovgivning i december 1993 denne gruppe med en særlig gunstig beregning af pensionstillægget, så de blev sikret en større fremgang. I det eksempel, jeg nævnte før, betød ændringen, at fremgangen steg fra de nævnte 1.700 kr. til ca. 3.700 kr.

Man må i den forbindelse også huske, at der ved skatteberegningen bl.a. overføres uudnyttet værdi af bundfradraget for mellemskatten på 130.000 kr. fra pensionisten til den arbejdende ægtefælle, der her vil opnå en skattefordel på op til næsten 3.900 kr. Skattefordelen svarer faktisk til, at pensionisten får næsten 7.000 kr. mere i pension. Alligevel fortsætter nogle aviser ufortrødent overskrifterne: »Skattechok til pensionister. Invalidepensionist taber 1.500 kr. om måneden«, stod der i Aalborg Stiftstidende den 30. december 1993. Skatteministeriet fandt tallene frem for den pågældende pensionist, og beregningerne viste i stedet en fremgang på 9.000 kr. i 1994 – altså ikke et tab på 18.000 kr. som påstået i avisen, men derimod en fremgang på 9.000 kr. En anden overskrift: »Folkepensionist på nedtur. Pensionist mister 3.500 kr., fordi han har sparet op til alderdommen«, stod at læse i Fyens Stiftstidende den 22. januar 1994, men Skatteministeriets beregninger viser en fremgang for pensionisten på over 2.000 kr. Og sådan kunne jeg blive ved: Den ene opsigtsvækkende overskrift efter den anden uden skygge af realiteter bag.

Der har også været stillet mange spørgsmål fra folketingsmedlemmer på baggrund af henvendelser fra pensionister. Det er i den forbindelse værd at bemærke, hvem det er, vi hører fra, og måske især, hvem vi ikke hører fra. Vi hører nemlig stort set ikke noget fra de hundredtusinder af pensionister, som har ukomplerede indkomstforhold, og hvor de enlige typisk får over 2.700 kr. og pensionistægteparrene tilsammen over 4.000 kr. mere til sig selv i

[Skatteministeren]

1994. Langt de fleste henvendelser er fra pensionister, hvis ægtefælle ikke er pensionist og altså har en større eller mindre arbejdsindkomst, og alligevel er billedet det samme: Når vi får regnet tallene rigtigt igennem, viser det sig næsten hver gang, at også disse ægtepar får fremgang.

Der forekommer da også eksempler, hvor det faktisk viser sig, at der bliver tilbagegang, f.eks. hvis ægteparret har meget betydelige renteudgifter, der begrænser den erhvervsaktives skattelettelser. Men selv i et tilfælde, hvor renteudgifterne er så store som 128.000 kr., er skattereformen næsten neutral for den erhvervsaktive ægtefælle. En sådan henvendelse fik vi f.eks. fra en skatteyder i Frederikshavn, og jeg kan her henvise til min besvarelse til Skatteudvalget, bilag 278. Hvis der ud over meget store renteudgifter f.eks. også er store indskud på private pensionsordninger og den erhvervsaktive ægtefælle har fri bil og telefon, kan der også forekomme tilbagegang. Men det har faktisk intet som helst at gøre med pensionisterne, men er blot udtryk for en mere retfærdig beskatning af personalegoder.

Mange pensionister har også skrevet direkte til mig, fordi de er usikre på ændringerne, men heldigvis kan jeg berolige næsten dem alle sammen, når vi har set på tallene. Lad mig i den forbindelse oplyse, at Skatteministeriet har fået breve om skatte- og pensionsomlægninger fra ca. 275 pensionister med spørgsmål om deres økonomiske situation. Mange af henvendelserne har desværre været af en sådan form, at der ikke har kunnet foretages konkrete beregninger, men i de afsluttede sager har vi kunnet foretage konkrete beregninger af 98 henvendelser, og der er kun fundet fire, der har fået en tilbagegang.

Jeg forstår godt de mange henvendelser fra pensionisterne. Der sker mange ændringer på én gang i både skat og pension, og det kan forekomme uoverskueligt i en overgangssituation. Socialministeren vil komme nærmere ind på informationen til pensionisterne om disse forhold. Men lad mig blot erindre om, at baggrunden for ændringerne er, at hvis vi ikke havde ændret på sammensætningen af grundbeløb og pensionstillæg, ville pensionister med store supplerende pensioner have fået uforholdsmæssigt store skattelettelser. F.eks. ville et pensionistægtepar med en pensionsindtægt

på 250.000 kr. i 1994 rent faktisk få en skattelettelse, der var 600 kr. større, end et lønmodtagerægtepar med samme indkomst ville få, og forskellen ville med de ændringer, vi har lavet, vokse til 6.100 kr. i 1998, fordi pensionisten ikke betaler arbejdsmarkedsbidrag. Pensionsindtægter behandles altså særlig gunstigt i skattereformen. Havde vi ikke justeret grundbeløbet pensionstillæg, havde forskellen været endnu større, men ville det have været rimeligt, når der også tages hensyn til, at lønmodtagere har omkostninger til f.eks. transport?

Lad mig endelig tage fat på de grønne afgifter, hvor dele af oppositionen har været fremme med overdrevne tal. For en enlig pensionist vil udgifterne til grønne afgifter typisk være 15-20 kr. om måneden og for ægtepar 20-30 kr. om måneden i 1994. Har man bil og f.eks. kører 5.000 km om året, skal der lægges ca. 10 kr. til pr. måned, og det er i langt de fleste tilfælde klart mindre end skattelettelserne.

Kendsgerningerne er altså, at vi ikke hører fra de almindelige enlige pensionister og pensionistægtepar, som får nogle tusinde kroner mere til sig selv. Kun nogle ganske få af de pensionister, hvis tal Skatteministeriet har regnet på, får tilbagegang i rådighedsbeløbet. Som jeg nævnte, drejede det sig kun om fire, og de grønne afgifter ændrer ikke afgørende på dette billede. Netto får pensionisterne over 2 mia. kr. mere til rådighed i 1994, og beløbet stiger de følgende år. Dermed får også pensionisterne stor glæde af det mere retfærdige skattesystem, hvor der hentes flere penge hos skattepekulanterne.

Gode og trygge vilkår for pensionisterne har været det helt overordnede mål for regeringen, og derfor har vi også anvendt et milliardbeløb til forbedringer, der er til gavn for næsten alle pensionister. Holdningen hos alle fire regeringspartier er, at vore pensionister skal have en god og reel behandling. Det er pensions- og skattereformen også udtryk for, og derfor bør man høre op med at sprede usikkerhed og utryghed hos pensionisterne. Realiteterne er, at vi med de vedtagne ændringer har gennemført de største økonomiske forbedringer, pensionisterne har oplevet i mange, mange år.

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Omlægningen på pensionsområdet, den så-

[Socialministeren]

kaldte bruttolicering, er jo ikke nogen ny tanke. Folketinget har tidligere drøftet det ønskelige i større lovgivningsmæssig ligestilling af pensionister med andre borgere. Det er et ønske, der deles af de fleste partier her i Folketinget, og da regeringen fremsatte sit lovforslag, erklærede alle partier sig også positive over for bruttoliceringstanken som sådan.

Ordet bruttolicering er et forholdsvis nyt ord, og det betyder på mere jævnt dansk en omlægning af skattefrie ydelser eller økonomiske fordele i form af skattefradrag m.v. til almindelige skattepligtige bruttoindtægter. For pensionisternes vedkommende drejer det sig om en række skattemæssige fordele i form af forhøjet personfradrag, rentenedslag m.v., og hertil kommer, at pensionen ofte suppleres med skattefrie tillæg i form af varmetillæg, personlige tillæg, boligydelse m.v. Ikke mindst de særlige skatteregler for pensionister, der var gældende indtil den 1. januar 1994, betød, at pensionerne ikke kunne sammenlignes med lønindtægter, dagpenge osv., og det skabte igen myter om pensionernes størrelse og skjulte det trods alt rimelige dækningsniveau, som de sociale pensioner er kommet op på her i landet.

Men bruttoliceringen er ikke blot en teknisk omlægning, tværtimod. Bruttolicering er et meget vigtigt skridt væk fra en formynderisk særbehandling af pensionister, og bruttolicering er derfor i høj grad udtryk for en respekt for det enkelte individ. Vi har i alt for høj grad været vant til at betragte pensionister som en særlig svag gruppe, som havde et behov for særregler, men det er tiden imidlertid løbet fra. Det er overleveringer fra en tid, hvor det at være pensionist var det samme som at være fattig og hjælpeløs. Naturligvis skal der tages særlige hensyn til de pensionister, der har behov for omsorg og pleje, men pensionister har krav på at blive betragtet som ligeværdige borgere med de rettigheder og pligter, som følger med. Lad mig i denne forbindelse nævne, at pensionistgruppen udgøres af næsten 1 million meget forskellige personer.

Der er altså gode grunde til at gennemføre bruttoliceringen som et led i en tidssvarende ældrepolitik, der lægger vægt på ældres selvbestemmelse. Samtidig er bruttoliceringen et nødvendigt led i regeringens reformpakke, hvis pensionisterne skal opnå de samme fordele af skattereformen som andre skatteydere.

Pensionisternes forhøjede personfradrag betød, at de ikke betalte skat i samme omfang som andre skatteydere, ja, mange enlige pensionister betalte slet ikke skat. Skulle pensionisterne have skattelettelser og dermed kompensation for de grønne afgifter, som også er en del af skattereformen, var det nødvendigt at gøre pensionister skattepligtige i samme omfang som andre.

Efter det røre om de nye regler, der opstod ved årsskiftet, synes jeg, det er på sin plads at understrege, at der ikke er gennemført nogen omfattende ændring af pensionsloven. Det primære i omlægningen er justeringen af pensionsbeløbene. Bruttoliceringen indebærer, at værdien af pensionisternes forhøjede personfradrag nu er indregnet i bruttopensionsydelsen, og omlægningen er således en bruttolicering i snæver forstand. Sætserne for grundbeløb og pensionstillæg er blevet tilpasset, og der er indført en ny ydelse, det særlige pensionstillæg, til reelt enlige. De øvrige pensionsbeløb, herunder de mange skattefrie beløb, er ikke berørt af bruttoliceringen, og der er heller ikke sket ændringer i de almindelige regler for tildeling og beregning af social pension.

For at sikre, at pensionister uden ekstraindtægter får en økonomisk fordel af den samlede reform på lige fod med langt de fleste andre pensionister, er den samlede pensionsydelse bestående af grundbeløb og pensionstillæg forhøjet. Brutttopensionsydelsen er beregnet således, at en pensionist uden supplerende indkomster, som bor i en kommune med en skatteprocent nær gennemsnittet, vil få udbetalt henholdsvis 2.770 kr. mere om året efter skat, hvis vedkommende er enlig, og 2.168 kr. mere om året efter skat, hvis vedkommende er gift. Gevinsten bliver lidt større i kommuner med lavere skatteprocenter og tilsvarende lidt mindre i kommuner med højere skatteprocenter.

For at sikre en fordelingsmæssig balance i den samlede omlægning er forholdet mellem grundbeløbet og det indtægtsregulerede pensionstillæg ændret. Grundbeløbet er nedsat med knap 3.500 kr., og pensionstillægget er forhøjet med over 7.000 kr. På denne måde er det sikret, at pensionsforhøjelser primært kommer de økonomisk dårligst stillede pensionister til gode.

[Socialministeren]

Konsekvensen af det ændrede forhold mellem grundbeløb og pensionstillæg er, at nogle pensionister med ekstraindtægter får en lavere pensionsydelse udbetalt som følge af omlægningen, fordi deres pensionstillæg helt eller delvis er bortreguleret som følge af disse ekstra indtægter.

Men så skal man huske, at netop denne gruppe med større ekstraindtægter får betydelige fordele af skattelettelserne. Disse skattelettelser er typisk større for pensionister end for andre skatteydere med sammenlignelige indtægtsforhold, fordi pensionister ikke skal betale arbejdsmarkedsbidrag af ekstraindtægter i form af pensionsydelse eller renteindtægter.

Nedsættelsen af grundbeløbet er et element i omlægningen, der har været kritiseret kraftigt. Jeg vil gerne understrege, at denne ændring kun skal sikre en udgiftsmæssig og fordelingsmæssig balance i den samlede reform. Den øgede indtægtsregulering er alene gennemført for at sikre, at pensionister med større ekstraindtægter ikke får uforholdsmæssigt store gevinster i forbindelse med omlægningen i forhold til andre pensionistgrupper eller f.eks. almindelige lønmodtagere.

Ændringerne i pensionsloven skal således ses i sammenhæng med skattelettelserne til pensionisterne og den forøgelse af den disponible indkomst, som disse lettelser medfører. Regeringen har ingen ønsker om at ændre princippet om fuld folkepension til alle, et princip, der har ligget fast siden 1970.

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget om bruttoficeringen, lovforslag nr. L 314, i maj sidste år gjorde regeringen meget nøje rede for, hvilke grupper der ville få fremgang, og hvilke grupper der ville få en nedgang i disponibel indtægt. Der blev ikke udstedt nogen garanti for, at alle pensionister ville få en højere indtægt i 1994 end i 1993. En sådan garanti kunne regeringen i sagens natur ikke udstede, når man betænker, at det ændrede pensionsbeløb er indført i sammenhæng med en skattereform, som naturligvis har en selvstændig indflydelse på pensionisternes økonomiske forhold.

Det fremgik af den daværende socialministers besvarelse af spørgsmålene fra Socialudvalget, at 95 pct. af alle pensionistfamilier ville få en højere disponibel indtægt. Af over 800.000 pensionistfamilier ville kun 37.000 fa-

milier få et lavere beløb udbetalt, når der vel at mærke ses bort fra reguleringen ved årsskiftet.

Under behandlingen af lovforslag nr. L 314 gik regeringen meget langt for at undgå, at pensionister utilsigtet ville få en nedgang i den disponible indtægt på grund af omlægningen. Det blev derfor sikret, at enlige, der bor i kommuner med meget høje kommunale skatteprocenter, fik en forhøjelse af pensionen efter skat.

Siden vedtagelsen af skattereformen og bruttoficeringen har der især været fokus på de pensionister, der er gift med ikkepensionister. Da pensionstillægget indtægtsreguleres på basis af også ægtefællens indtægt, betyder nedsættelsen af grundbeløbet, at denne gruppe ofte kun har en begrænset fordel af omlægningen, navnlig når pensionisten ikke har væsentlige ekstraindtægter og ægtefællen har en forholdsvis lav indtægt. Derfor fik regeringen i december gennemført nye regler om beregning af pensionstillæg til disse gifte pensionister. Nu ses der ved beregningen bort fra op til 45.000 kr. af ægtefællens indtægt, hvis denne indtægt er en arbejdsindtægt eller hidhører fra dagpenge, efterløn, delpension m.v.

Den nye beregningsregel betyder højere pensionstillæg til de gifte pensionister, hvis indtægter ud over den sociale pension inklusive ægtefællens indtægter ikke overstiger ca. 190.000 kr., efter at arbejdsmarkedsbidraget er fratrukket. Lovændringen hjælper 43.000 pensionistfamilier, der hermed får kompensation for nedsættelsen af grundbeløbet.

Siden vedtagelsen af denne ændring har der været en del kritik af, at lovændringen ikke fik virkning for pensionsudbetalingerne straks fra 1. januar 1994. Edb-systemerne kunne imidlertid ikke ændres med så kort frist.

En del af røret om de nye pensionsregler ved årsskiftet skyldes vist, at der opstod usikkerhed om, hvorvidt pensionister, der var omfattet af lovændringen, automatisk ville få en efterregulering af deres pension fra 1. januar. De ting burde nu være afklaret. Men for god ordens skyld vil jeg gerne slå fast: Med pensionsudbetalingen for marts vil de pensionister, der omfattes af de nye regler, få ændret deres pension. Samtidig vil de få en efterregulering for perioden fra 1. januar. Pensionisterne behøver intet at foretage sig i denne forbindelse; de vil blive orienteret om pensionsændringen på de-

[Socialministeren]

res pensionsmeddelelse for marts måned, som udsendes i disse dage.

Herudover er der ligeledes med virkning fra 1. januar 1994 trådt to andre lovændringer i kraft. Lejeværdien for folkepensionister er nedsat til 1,1 pct. som led i finansloven for 1994, og med henblik på at sikre en stram styring af de offentlige udgifter bliver grundbeløbet til folkepensionister, der er fyldt 70 år, nu indtægtsreguleret på samme måde, som grundbeløbet til folkepensionister i alderen 67-69 år hidtil er blevet det. Og denne regulering sker kun, når pensionisten har indtægt ved personligt arbejde.

Med de lovændringer, der er vedtaget i denne folketingssamling, bliver det samlede resultat, at 770.000 pensionistfamilier får en højere disponibel indkomst sammenlignet med, hvad de ville have fået efter de gamle regler, og det svarer til over 96 pct. af alle pensionistfamilier.

Skattereformen og de ledsagende ændringer af pensionsloven indebærer en omfattende ændring i mange pensionisters økonomiske forhold. Det kan ikke undgås, at enkelte får et mere begrænset udbytte af omlægningen, når de økonomiske ressourcer trods alt er begrænsede. Der er ca. 33.000 familier, der ikke får fremgang i 1994, men må jeg understrege, at de nævnte 33.000 familier ikke rammes systematisk af et enkelt element i omlægningen, og at antallet er opgjort før den almindelige regulering af pensionen pr. 1. januar 1994.

Der bruges i år 2,4 mia. kr. på at sikre pensionisterne bedre økonomiske vilkår. Dette beløb vil stige til 5,5 mia. kr. i 1998. De nye pensions- og skatteregler er således i meget høj grad til pensionisternes fordel. Ingen anden gruppe i samfundet har fået et så stort økonomisk udbytte af skattereformen og den lovgivning, der ledsager den.

Som jeg nævnte i min indledning, skaber store omlægninger naturligvis usikkerhed hos borgerne. Regeringen tog allerede i sommeren 1993 skridt til at tilvejebringe den fornødne information. Der blev udstedt et meget stort antal pjecer om skatterefomens enkelte bestanddele. Ikke mindst blev der udsendt en særlig informationspjece til pensionisterne, som jeg ved har været meget efterspurgt.

De lovændringer, som er gennemført, siden skattereformen og bruttoficeringen blev vedtaget, har imidlertid nødvendiggjort, at en ny

pjece bliver udsendt som erstatning for den tidligere. Det røre, som har rejst sig ved årsskiftet, tyder ligeledes på, at der er behov for mere information. Derfor har Socialministeriet udarbejdet en pjece, der netop er blevet trykt, og som er omdelt til Folketingets medlemmer, og denne pjece udsendes i øjeblikket i et stort antal eksemplarer til kommunerne og til folkebibliotekerne. Ældreorganisationerne vil selvfølgelig også få pjecen tilsendt.

Endelig vil jeg nævne, at der i forbindelse med lovændringerne har været udtrykt ønske om at sikre, at pensionerne bliver beregnet på et mere aktuelt indtægtsgrundlag. Derfor er der nu nedsat en arbejdsgruppe i Kommunernes Landsforening, der undersøger mulighederne for at beregne pensionen på et mere aktuelt indtægtsgrundlag, end tilfældet er nu. Det undersøges således, om der er mulighed for at anvende nyere oplysninger fra skattemyndighederne om indtægtsforholdene hos den enkelte pensionist end den seneste årsopgørelse, der i de fleste tilfælde anvendes nu, og som vedrører et indtægtsår på op til to år tilbage i tiden.

Alt i alt har omlægningen været et skridt i den rigtige retning. Nu, hvor de nøgterne vurderinger af virkningerne kan trænge igennem, tror jeg at forståelsen for omlægningens nødvendighed vil brede sig. Pensionisterne har krav på, at der ikke længere skabes usikkerhed om deres økonomiske vilkår ved udokumenteret kritik og fremhævelse af enkelt eksempler. Jeg håber og tror, at dagens debat vil foregå på et sagligt grundlag, der tjener til at afklare forholdene for vore pensionister og ikke til at skabe yderligere angst og usikkerhed om deres forhold.

*Forhandling***Peter Brixtofte (V):**

Som ventet prøver regeringen at sno sig uden om kendsgerningerne. Det er imidlertid svært, for alle landets folkepensionister kan jo selv se på deres pensionsopgørelse, at folkepensionens grundbeløb er sat næsten 3.000 kr. ned. Og en række familier kan se, at de totalt har mistet deres grundbeløb – alt sammen i direkte strid med regeringsgrundlaget og statsministerens klare løfte i sin åbningstale den 5. oktober til Folketinget.

[Peter Brixtofte]

Det har været barsk for mange familier at modtage et brev juleaftensdag om, at man nogle få dage efter ikke længere vil få nogen folkepension. Lad mig indledningsvis slå fast, at Det Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet og Venstre er klar til handling for at genoprette folkepensionens grundbeløb for alle, således at vi kan sørge for, at statsministerens løfte bliver indfriet. Jeg vil derfor på vegne af de tre partier stille følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget henviser til statsministerens klare løfte i åbningstalen af 5. oktober 1993 om ikke at røre ved folkepensionens grundbeløb, opfordrer Folketinget regeringen til at fremsætte lovforslag, der

- fjerner regeringens nedskæring af folkepensionens grundbeløb, der er gennemført fra 1993 til 1994,
- ophæver indtægtsgradueringen af folkepensionens grundbeløb for personer, der er fyldt 70 år,
- fjerner regeringens nedtrapning af det særlige tillæg til enlige folkepensionister, der er ramt af nedskæringen i personfradraget,
- sikrer, at alle pensionister får ret til efterregulering af folkepensionen, således at den svarer til det aktuelle beregningsgrundlag.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 37).

Det er de tre partiers håb, at et flertal i Folketinget vil støtte denne dagsorden. Dermed genoprettes økonomien for de mange ramte pensionistfamilier, ligesom der er håb om at genoprette tilliden til politikerne. Det falder nu engang tilbage på alle politikere og dermed demokratiet, når en statsminister så klart svigter sine løfter til Danmarks pensionister.

De tre partier er meget optaget af at kæmpe for, at alle kan stole på, at der ikke sker beskæringer af folkepensionens grundbeløb. Det vil nemlig ødelægge vilkårene for den øvrige pensionsopsparing, ikke mindst de mange nye pensionsordninger på arbejdsmarkedet, der er ved at blive opbygget. Der er jo ingen idé i at vise løntilbageholdenhed og i stedet spare op i en pensionsordning, hvis en arbejdsmarkeds-pension blot fører til, at folkepensionen forsvinder. Derved får lønmodtagerne jo ikke fået noget ud af deres tilbageholdenhed og opsparingsvilje. Derfor vil de tre partier bekæm-

pe regeringens salamitaktik over for folkepensionen, hvor der skæres en skive af folkepensionen med regelmæssige mellemrum, og hvor ingen nogen sinde kan føle sig trygge.

Det nuværende folkepensionssystem er bygget op gennem generationer og skal ikke ødelægges af en tilfældig regering, der ikke engang er blevet valgt af vælgerne. Det er mange vigtige statsmænd i Danmarks historie, der tilsammen har skabt en fælles folkepension for alle uanset den enkeltes økonomiske baggrund. Blandt disse kan nævnes Viggo Hørup og Chresten Berg, der i slutningen af 1880'erne fremsatte forslag om indførelse af en alderspension med faste takster. Vi har bevæget os historisk fra en aldersundersøttelse over aldersrenten til den nuværende folkepensionsordning, der i sin endelige principielle udformning blev vedtaget i 1956 og 1964.

Tidligere socialminister K.K. Steincke har igennem årene haft stor betydning for udformningen af landets sociallovgivning. For K.K. Steincke gjaldt det om at komme væk fra fattighjælpen og over til, at de enkelte i en folkeforsikring havde ret til de ydelser, de modtog.

I en kronik i Socialdemokraten i 1959 skrev K.K. Steincke bl.a. om principperne for folkepension:

»Enhver, der har udført sin nødvendige gerning i samfundet, burde have samme pension, uanset hvad han eller hun tidligere har fået i løn eller selv har tjent, og uanset opsparing eller formue.«

K.K. Steinckes holdning svarer til den holdning, Viggo Hørup og Chresten Berg gav udtryk for 80 år tidligere, og det er den fælles holdning, der har begrundet, at folkepensionens grundbeløb udbetales til alle.

I de forløbne år har der været mange forskellige holdninger til folkepensionen. Det gælder ikke mindst inden for Socialdemokratiet. ATP, Arbejdsmarkedets Tillægspension, er jo gennemført på den måde, at der er lige stor pension til alle. I slutningen af 1960'erne flirtede Socialdemokratiet imidlertid med tankerne om ITP, den såkaldte indkomstbestemte tillægspension. Jo mere man havde tjent i livet, jo større skulle pensionen være. Så var der ét ledigt standpunkt tilbage. Det var, at folkepensionen skulle være lavere, desto mere folkepensionisten tjente ved siden af. Det standpunkt tog den daværende socialminister, fru Ritt Bjerregaard, i slutningen af 1970'erne.

[Peter Brixtofte]

Så Socialdemokratiet har haft alle holdninger, både at man skulle have ensartet pension, at man skulle have større pension, jo mere man havde tjent, og man skulle have mindre pension i forhold til, hvad man havde tjent.

Derfor må man sige, at der hersker en vis forvirring med hensyn til Socialdemokratiets pensionspolitiske indstilling, men de seneste socialdemokratiske indgreb over for folkepensionens grundbeløb tyder på, at det er fru Ritt Bjerregaard, der har sejret i Socialdemokratiet med sit synspunkt om, at folkepensionister med indtægt ved siden af kan risikere at miste hele deres folkepension. Det er den vej, vi går med de ting, der er vedtaget.

Det er jo en ærlig sag at mene, at man går ind for det, og handle derefter, men det er uærligt at gøre det, som statsministeren og dermed regeringen gør, nemlig at love ikke at røre ved folkepensionens grundbeløb, hvorefter regeringen beskærer grundbeløbet kraftigt for alle og snupper det totalt for en udvalgt gruppe pensionister. Og det er uærligt at love i et regeringsgrundlag, at ingen pensionister i ejerbolig vil få det dårligere, når det så viser sig, at titusinder ifølge socialministerens egne tal faktisk får ringere økonomiske vilkår.

Det er forkert, når regeringen i sine tidligere informationspjecer til borgerne har fortalt pensionisterne, at de ikke skal foretage sig noget, hvis de synes, folkepensionen er for lav. I mange tilfælde er det jo faktisk sådan, at pensionisterne har oplysningspligt og selv skal tage et initiativ. Det er en grov vildledning af borgerne, der dér har fundet sted. Derfor er det også medtaget i vor dagsorden, at der skal gennemføres efterreguleringer, og at alle skal have ret til det.

På den baggrund vil jeg på det kraftigste anbefale alle at stemme for det dagsordensforslag, som Det Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet og Venstre har stillet i fællesskab. Det vil genoprette mange folkepensionisters økonomi. Det vil også genskabe troen på, at der findes politikere, der holder deres løfter i politik.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Skatteministeren brugte megen tid på at beklage sig over, hvordan de mange konkrete eksempler på pensionister, der lider tab ved skattereformen, har fået lov til at tegne billedet – eksempler, der stort set alle til hobe ifølge ministeren enten har været forkerte, misvisende eller misforståede, og som kun er viderebragt af – forstås – noget, der ligner et komplot mellem pensionister, medier og opposition for at give et forkert indtryk af skattereformens lyksaligheder.

Jeg synes ærlig talt, at regeringen skulle tage at feje for egen dør. Jeg står her med regeringens pjece, som skulle oplyse landets pensionister om skattereformens virkninger. Pjecen blev udsendt omkring årsskiftet, og den er fyldt med fejl, bl.a. fordi regeringen i allersidste øjeblik på ny ændrede de allerede vedtagne regler.

Dertil kommer, at regeringen selv i »Ny kurs« har opgjort antallet af pensionistfamilier med tab til omkring 49.000-50.000, og det vel at mærke før de grønne afgifter er medtaget. Det tal blev der ændret en lille smule på før jul, hvor man littede det for cirka 10.000 af de familier, hvor pensionisten er gift med en ikke-pensionist, men til gengæld sendte man 6.000 andre pensionister i tabsfælden ved fjernelsen af retten til folkepensionens grundbeløb for de over 69-årige med arbejdsindkomst.

Når familier bestående af en pensionist og en ikke-pensionist lider tab, siger skatteministeren i dag, at det intet har at gøre med folkepensionen, at det alene er et spørgsmål om en mere retfærdig beskatning af personalegoder såsom fri telefon m.v. Det kan da ikke være skatteministerens alvor, at det ikke har noget med folkepensionen at gøre, når det jo netop skyldes nedskæringen af folkepensionens grundbeløb, hvorved en større del af folkepensionen bliver gjort indkomstafhængig.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil gerne komme med en enkelt kort bemærkning til hr. Peter Brixtoftes indlæg. Jeg vil gerne spørge hr. Peter Brixtofte, om ikke det er rigtigt forstået og historisk korrekt, at den regering, der først begyndte at indtægts-

[Lilli Gyldenkilde]

graduere pensionen efter alder, var en regering, som hr. Peter Brixtoftes parti støttede, og om det ikke skete under socialminister Palle Simonsen.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Det er også hr. Peter Brixtofte, der bringer mig på talerstolen. Det var jo prisværdigt at overvære hr. Peter Brixtoftes historiske kendskab. Vi kom tilbage til Berg, Hørup og Steincke.

Vi behøver kun at gå tilbage til 1982-83 for at finde ud af, hvor ideerne med at graduere faktisk kommer fra. Hr. Peter Brixtofte kan korrekse mig, hvis det er ukorrekt, når jeg siger, at det var en regering bestående bl.a. af partierne Venstre og De Konservative, der graderede for de 67-69-årige. Det er dog en interessant betragtning; helt fjernt kan det jo ikke være for disse partiers tankegang.

Noget andet, som er mere nutidigt eller nutidshistorisk, og som jeg synes det kunne være interessant at få belyst her, er, hvilke tanker de tre partier må have gjort sig om, hvem der skal betale de merudgifter, der måtte komme som følge af disse forbedringer. Vi kan sige, at partiet Venstre i Børsen den 28. februar klart har tilkendegivet, at partiet Venstre ingen tanker har om, at der skal bruges flere penge på pensionistområdet som helhed. Hvis det er en ukorrekt opfattelse af tingene, vil jeg gerne have det verificeret herfra.

Jeg er temmelig sikker på, at hvis der skal være sammenhæng i de regnestykker, partiet Venstre fremlægger i sin nye plan, der lover skattelettelser i et meget stort omfang, må det nødvendigvis betyde, at der som helhed skal skæres ganske betydeligt i de ydelser, pensionisterne skal have i de kommende år. Men det er måske at tolke nutidshistorien for vidt.

Til gengæld vil jeg spørge, hvor angrebet på den sociale profil i skattereformen i forhold til pensionisterne i grunden ligger. Jeg har opfattet meget af debatten som gående ud på, at de tre partier, der i dag står bag forespørgslen, er dybt optaget af, hvordan en gruppe pensionister, der måske i forvejen er økonomisk rimeligt stillede, har det i den sammenhæng her, hvorimod jeg ikke har hørt mange ord om ganske almindelige folkepensionister, der får en ganske almindelig folkepension.

(Kort bemærkning).

Bjarne Ørum (RV):

Jeg bemærkede også, at hr. Peter Brixtofte i sin kildeforskning havde været langt tilbage. Det var alle sammen kendte politikere, men – så vidt jeg er orienteret – for længst afdøde politikere.

Jeg vil gerne spørge, hvorfor hr. Peter Brixtofte så ikke lyttede til socialministeren, der for få minutter siden udtrykkeligt gjorde opmærksom på, at godt nok blev grundbeløbet nedsat med 3.500 kr., men pensionstillægget blev forhøjet med over 7.000. Socialministeren gjorde også udtrykkeligt opmærksom på, at det var, fordi det skulle ses som en udgiftsmæssig og fordelingsmæssig balance i den samlede reform.

Nu er jeg jo ikke så gammel i gårde, og jeg bliver her også kun et par dage mere, men jeg vil da godt spørge med tanke på den tillid, man har rundt omkring til Venstre som et liberalt parti: Er liberalismen blevet så retningsbestemt, at retningen faktisk er blevet en tvang, for man lytter åbenbart kun til det, man har lyst til, og ikke til det, man hører.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg lyttede interesseret til hr. Peter Brixtoftes indlæg, og det får mig til at stille følgende spørgsmål: Hvis hr. Peter Brixtofte stadig havde været skatteminister og havde afsat over 2 mia. kr. til en økonomisk fremgang for over 770.000 pensionister, hvordan havde hr. Peter Brixtofte så svaret, hvis jeg havde påstået, at det var en forringelse for alle landets pensionister? Det var jo nærmest det, hr. Peter Brixtofte bebudede i sin indgangstale.

Når hr. Peter Brixtofte så står her fra Folketingets talerstol med rysten i stemmen og beklager, at mange pensionister lillejuleaftensdag fik en forfærdelig meddelelse fra denne regering om, at nu var deres grundbeløb nedsat med over 3.000 kr. om måneden, vil jeg gerne sige, at pensionister altså ikke er dumme mennesker. De kan også godt se, og de kan også godt læse, og man skal ikke nedvurdere samtlige pensionister, for pensionister uden nogen som helst anden form for indtægt kan også læse, at de har fået en fremgang i form af et pensionstillæg på 7.500 kr.

[Grete Schødt]

Hvad er så egentlig faktum? Det er, at 96 pct. af landets pensionister har fået en økonomisk gevinst, en fremgang, der svarer til ca. 200 kr. pr. person pr. måned. Er der tale om et pensionistægtepar, er det altså 400 kr. pr. måned. Det er det, der svarer til en lønfremgang på ca. 800 kr. om måneden. Hvilken regering har senest tilgodeset pensionisterne med et beløb af denne størrelse? Ingen!

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Det er fuldstændig korrekt, at den daværende borgerlige regering i folketingsvalget 1982-83 sammen med Socialdemokratiet gennemførte en indtægtsgraduering af folkepensionens grundbeløb for de 67-69-årige. Det var hele diskussionen om alle dem, der havde mulighed for at fortsætte deres stilling, til de blev 70, der førte til, at man i fællesskab var enige i denne regulering. Men herfra stopper vi. Der er da ikke nogen begrundelse for, at man skal gå videre og sige, at nu gælder det også for dem, der er 70 år og derover, og at man generelt skal sænke folkepensionens grundbeløb.

Må jeg så i øvrigt sige, at hvis man læser »På ret kurs« igen, vil man finde milliarder af forslag, som betyder, at vi for mindre udgifter fuldt ud kan finansiere vores forslag. Man kan bare slå op, og det har finansministeren også fuldt ud bekræftet ved flere lejligheder.

Må jeg så sige, at når det gælder om at gøre op, hvor meget man tjener på denne skattereform, mangler man alle de grønne afgifter, som kommer, og man mangler også den regning, som jeg har nævnt, og som nu ligger hos landets kommuner, på borgmesterkontorerne. Der ligger en regning på 4½ mia. kr. Jeg ved ikke hvordan man har tænkt sig, at man skal finde de penge. Der ligger en regning, som skal betales, og det kan ske ved skatteforhøjelser eller besparelser, som bl.a. kan ramme hjemmehjælp og mange andre vigtige udgiftsområder. Det er altså en regning, som regeringen har sendt ud til landets kommuner, og som har ligget på hver borgmesters bord siden i går. Og når man indregner alle virkningerne, får man at se, at det er langt størsteparten af landets folkepensionister, der får det ringere.

Finansministeren (Lykkesoft):

Det er ikke min opgave at tilbagevise alt det, hr. Peter Brixtofte har sagt; det er der andre folk til.

Men jeg vil gerne, for at denne debat ikke skal løbe løbsk for hr. Peter Brixtofte omkring den kommunale økonomi, sige, at hr. Peter Brixtofte er gået galt i byen. Vi lavede sidste sommer med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen en økonomiaftale, hvor det udtrykkeligt blev skrevet, at kommunerne i 1995 ligesom efter samme principper som i 1994 skulle kompenseres for de tekniske virkninger af skattereformen og af pensionsomlægningen.

Det eneste, der ikke er færdigbehandlet, er den eksakte udregning af det beløb, der fastholder den samme principielle compensation for kommunerne i 1995. Regeringen har selvfølgelig i den budgetlægning, den har lavet, og som den til hr. Peter Brixtoftes skuffelse nok skal få til at hænge sammen, sat penge af til, at kommunernes økonomi ikke af den grund forringes. Men det, som jeg har været lidt forundret over, er, at de kommunale forhandlere, som deltog i disse samtaler sidste sommer, og som ved, hvad de har aftalt, og at vi udtrykkeligt ikke skrev et bestemt beløb ind, men selvfølgelig skulle regne det efter og have det ind i den samlede vurdering af den kommunale økonomi, nu tager en teknisk udmelding om det, der er lovgrundlag for, til indtægt for, at de har et problem. Det har de ikke, for de har en klar aftale med den nuværende regering om, at de skal have compensation efter de samme principper som i år. Det skal vi så endeligt færdigforhandle i maj og juni måned 1994, og regeringen har sikret sig, at der i staten er økonomi til det, uden at det får alle de konsekvenser, hr. Peter Brixtofte prøvede at mane frem.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Jeg vil gerne understrege, at det, jeg siger, er i fuld overensstemmelse med det, som formanden for Kommunernes Landsforening siger. Det er en god socialdemokratisk borgmester, og han siger nøjagtig som jeg, at regningen for skattereformen nu skal betales af kommunerne. Der ligger et brev til samtlige kommuner, hvori der står, hvor meget de mister i bloktilskud fra året 1995; det svarer rundt regnet til en skatteprocent - 4,6 mia. kr.

[Peter Brixtofte]

Nu forstod jeg på finansministeren, at de breve, der sendes fra regeringen, skal man overhovedet ikke tage alvorligt; det er bare sådan noget, man kan smide i papirkurven. Er det ligesom med den informationspjece, der blev sendt ud til alle landets pensionister fra Told- og Skattestyrelsen, og som der nu står annulleret på, fordi den var fuld af fejl? Er det nu også sådan, at der skal stå annulleret på det brev, der er sendt ud til alle landets kommuner? Er det det, finansministeren siger? Hvad kan man så regne med? Kan man overhovedet ikke regne med noget, der kommer fra regeringen? Når der kommer et officielt brev fra regeringen ud til en kommune og der deri står, at der nu er fjernet så og så mange penge, må man da regne med, at det er en melding. Det er også det, formanden for Kommunernes Landsforening og KL's bestyrelse regner med, men jeg forstår altså, at man bare skal lade som ingenting. Det er måske bare annulleret?

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Også jeg lyttede med meget stor interesse til finansministerens kommentarer til problemerne i den kommunale sektor, og undtagelsesvis var jeg meget i tvivl om, hvad det var, finansministeren egentlig mente med det, han sagde. Den udmelding, der blev refereret til, kom altså fra en anden socialdemokrat, som sædvanligvis har mindst lige så megen jordforbindelse, som finansministeren har, og deraf forstod jeg, at der skulle mangle noget med fire komma et eller andet milliarder kroner.

Hvad var det så egentlig, finansministeren sagde om det? Han sagde et eller andet om, at kommunerne ville få en kompensation, og at der var en aftale fra sidste år. Betyder det, at kommunerne får de 4 mia. kr., eller hvad var egentlig meningen med finansministerens sådan lidt beroligende udtalelser? Eller var det bare meningen, at det, der blev sagt, ikke skulle kunne forstås?

Finansministeren (Lykketoft):

Der er ikke nogen modstrid mellem, at indenrigsministeren melder ud på det tekniske grundlag, der kendes om de elementer, der er endeligt fastlagt om bloktilskuddene, og så den melding, jeg refererer her, som klart er i overensstemmelse med aftalerne med Amts-

rådsforeningen og Kommunernes Landsforening om, at der gives en kompensation, som for de to kommunale sektorer under ét i år er i størrelsesordenen 7 mia. kr., hvoraf de 4,3 mia. kr., så vidt jeg husker, er til primærkommunerne.

Der vil blive tale om en kompensation i samme størrelsesorden, men vi skal forhandle den eksakte udformning af det; vi kan ikke melde beløbet ud nu, fordi vi sidste sommer har aftalt, at vi skal forhandle detaljerne til sommer. Det er fuldstændig den samme praksis som under tidligere regeringer med hensyn til, hvad man kan melde ud til kommunerne. Der er ikke noget nyt i det, og jeg synes i grunden, at når man fra talerstolen udreder, hvordan tingene hænger sammen, er det en lille smule fornærmende, at der stadig væk bliver stillet spørgsmålstejn ved, om de hænger sådan sammen.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Hvis finansministeren bliver fornærmet, er det altså nærmest hans problem; det er i hvert fald ikke mit.

Jeg forstår de sidste ord som en meget beroligende udtalelse til landets kommuner. Nu er jeg faktisk selv kommunalbestyrelsesmedlem og sidder i et økonomiudvalg. Vi havde møde i går og havde også studeret disse nye foruroligende tal, som var kommet på bordet. Vi var ved at begynde at diskutere, hvordan vi nu kunne undgå en forhøjelse af vores kommunale skatter, og hvilke sparerunder vi skulle ind i, men nu kan jeg forstå, at vi helt kan se bort fra den frygt; den rare regering vil naturligvis komme og løse alle kommunernes økonomiske problemer.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Jeg står her med det brev, som er sendt fra Indenrigsministeriet til samtlige kommuner, hvori der er lavet den tidlige beregning af tilskud og udligning, og det er klart slået fast, at det vil ske, »... uden regulering for kommunalt provenutab for skattereformen«.

Det, man melder ud – og det er selvfølgelig det, Kommunernes Landsforening og landets borgmestre reagerer så skarpt over for – er, at

[Peter Brixtofte]

man ikke kan regne med de 4,6 mia. kr. Det er da oplagt, at enhver ansvarlig kommunalbestyrelse må forholde sig til det, der er udmeldt. Man kan ikke bare sidde med hænderne i skødet og sige, at finansministeren har lovet, at det nok skal ordne sig, at det bare var et forkert brev, der var sendt ud, at det er noget teknik, osv.

Enhver ansvarlig kommunalbestyrelse må da sige: Nu har vi fået en udmelding. Vi mangler så og så mange millioner kroner. Hvor skal vi skære? Skal det være på plejehjemmet? Skal det være hjemmehjælpen? Skal det også være på de områder, som rammer pensionisterne? Det må enhver ansvarlig kommunalbestyrelse da gøre, medmindre finansministeren kommer herop og giver en garanti for, at der straks bliver udsendt en ny meddelelse til kommunerne, hvori de får at vide, at de ikke skal tage denne skrivelse alvorligt.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Gode og trygge vilkår for pensionisterne er det helt centrale mål for regeringen. Det er derfor, der er anvendt et milliardbeløb til forbedringer, der er til gavn for langt de fleste pensionister, og i Socialdemokratiet har vi med glæde konstateret, at alle meldinger fra pensionistorganisationerne går i retning af, at de skattelettelser, regeringen har lovet, også bliver givet.

Dog vil jeg gerne medgive, at der har været både misforståelser og fejl ved indkøringen af skattereformen – sådan er det i øvrigt altid, når nye reformer indføres – men det er forståeligt, at især ældre er blevet utrygge. Det mener jeg nu ikke der er så meget grund til.

Et godt råd til alle pensionister er at se efter, hvad der står nederst på pensionsanvisningen frem for at prøve at forstå alle detaljer i de nye regler. Hvis der står mindre end sidste år, er det værd at undersøge, om det skyldes helt andre forhold end de ændringer, Folketinget har vedtaget. Er f.eks. restskatten, der betales i år, større end sidste år? Er rentefradraget eller andre ligningsmæssige fradrag gået ned? Er det de rigtige oplysninger, der er anvendt om indtægterne ud over folke- og førtidspension? Hvis disse indtægter er sat for højt, har man måske fået mindre i boligydelse eller pensions-tillæg, end man har ret til, og det skal man selvfølgelig straks få rettet.

Så skal man også som ægtepar huske at se resultatet under ét, for skattereformen kan nemlig godt have flyttet lidt rundt på skattebetaling mellem ægtefællerne, men som regel er resultatet, at ægteparret samlet har fået mere til sig selv. Der er for øvrigt ikke noget nyt i, at pensionen for gifte pensionister afhænger af ægtefællernes samlede indkomst; sådan var det også før pensions- og skattereformen. For at fjerne den utryghed, der er blandt mange pensionister, har regeringen i samarbejde med kommunerne og ældreorganisationerne iværksat en ny storstilet informationsvirksomhed, der giver pensionisterne klar besked om deres rettigheder.

Sandheden er, at 96 pct. af alle familier, hvor en eller to af familiemedlemmerne er pensionister, får forbedret deres købekraft i 1994 i forhold til 1993. Sammenlignet med en videreførelse af de gamle regler har reformen af pensions- og skattereglerne givet pensionisterne 2 mia. kr. ekstra i 1994. Hvornår har en regering gennemført så store og så konkrete skattelettelser for en enkelt befolkningsgruppe? Det er aldrig sket. 2 mia. kr. er faktisk mange penge, og det må ubestrideligt forsøge tilværelsen for mange pensionister. Det betyder samtidig, at en tredjedel af den samlede lettelse ved skattereformen kommer pensionisterne til gode. Beløbet vil oven i købet stige i årene 1995-1998, også efter at der er betalt grønne afgifter. Ved at forhøje pensionerne og til gengæld lade også enlige pensionister, der alene har folkepension, betale skat har vi sikret, at alle pensionister kan få gavn af den fortsatte nedsættelse af trækprocenterne i årene frem til 1998. Det betyder år for år lettelser i indkomstskatten; der bliver for de allerfleste klart tale om større stigninger, også selv om der kommer grønne afgifter.

I 1994 er billedet klart. Den typiske enlige folke- eller førtidspensionist vil i en gennemsnitskommune få ca. 200 kr. ekstra om måneden til sig selv sammenlignet med 1993; heraf skal højst betales 25 kr. ekstra i grønne afgifter hver måned. For et pensionistægtepar er forbedringen i pension efter skat knap dobbelt så stor som for den enlige. Samlet giver disse forbedringer mærkbar ekstra købekraft, idet priserne jo kun stiger meget lidt på forbrugsvarer i øjeblikket.

[Anne-Marie Meldgaard]

For pensionister med en ekstra indtægt ud over folkepensionen og ATP, hvad enten det er pensionsopsparing, tjenestemandspension eller renteindtægt, slår de lavere trækprocenter fuldt igennem og forøger værdien af denne opsparing. Det gælder også, selv om en lidt større del af folkepensionen nu er flyttet fra grundbeløbet til pensionstillægget. Det er ingen hemmelighed, at uden ændringen af grundbeløbet ville skattereformen have været endnu dyrere, og her skal man igen huske, at pensionistgruppen allerede har fået 2 mia. kr. ekstra ved reformerne.

Jeg ønsker også at understrege, at ændringen af grundbeløbet ikke skal ses som et skridt på vejen mod en afvikling af folkepensionen. Socialdemokratiet ønsker under ingen omstændigheder at forringe pensionisternes vilkår.

Det kunne måske være rimeligt at bruge ekstra penge, hvis det især var folk, der tabte på reformerne, der fik gavn af dem, men det er ikke tilfældet. De ekstra udgifter for staten ved på ny at forhøje grundbeløbet og nedsætte pensionstillægget ville især gavne familier, der under alle omstændigheder er klare vindere ved reformen. Alligevel må vi konstatere, at det præcis er nedsættelsen af grundbeløbet, der har givet anledning til mest kritik.

Jeg forstår godt, at førtidspensionister, hvis ægtefælle har erhvervsarbejde, i efteråret 1993 kritiserede, at deres pensionsudbetaling blev nedsat, selv om det kun var med 126 kr. om måneden efter skat. Kritikken var især berettiget, hvor ægtefællen var på efterløn eller i arbejde på en lav løn, men ingen skal komme og sige, at regeringen ikke lytter til kritik. Der er rettet op på det ved at give ekstra pensionstillæg til disse familier. Denne forhøjelse udbetales først med marts måneds pension – men bedre sent end aldrig.

Der vil selvfølgelig stadig være familier, hvor pensionisten eller ægtefællen selv har større indtægter, og hvor der fortsat mangler 126 kr. om måneden. I de allerfleste tilfælde vil ægtefællen imidlertid få skattelettelser, der er væsentlig større end de 126 kr., men der er også en lille del af pensionistfamilierne, der får færre penge efter de nye regler, end de ville have fået med videreførelsen af de gamle.

Som sagt drejer det sig om 4 pct. af alle de familier, hvor mindst ét familiemedlem er pen-

sionist. Denne gruppe er kendetegnet ved at have indtægter ud over folke- eller førtidspensionen på mere end 200.000 kr.

Derudover kan nogle pensionister have uforholdsmæssigt store fradrag i forhold til familieindkomsten. Det vil sige, at de tilhører den gruppe, der også uden for pensionistkredsen typisk skal af med lidt mere som følge af skattereformen.

Endelig findes der pensionister over 70 år, der fortsat er i arbejde, og her har regeringen sammen med SF videreført princippet om, at man kun får fuld folkepension, hvis man helt eller delvis er gået på pension.

Jeg vil ikke bortforklare eller undskylde disse konsekvenser, men den sociale balance er i hvert fald i orden, og det overvældende flertal af almindelige pensionister får forbedringer. Det er, hvad vi har lovet, og det er, hvad vi opfylder, og derfor er det ikke sandt, når oppositionen påstår, at vi har lovet, at hver eneste pensionist uanset nok så specielle personlige forhold skulle have flere penge på grund af reformen. Der er fra starten i udspillet »Ny kurs mod bedre tider« gjort nøje rede for virkningerne.

En skattereform skal selvfølgelig være økonomisk ansvarlig, den skal også være retfærdig, og jeg mener, at denne reform lægger op til begge dele. Pengene fosser ikke ud af statskassen, og de få grupper, der får mindre ud af reformen, har helt særlige økonomiske forhold. Jeg er fuldstændig sikker på, at man var kommet til samme erkendelse i den forrige regering, hvis den havde taget mod til sig og faktisk havde gennemført en skattereform med både lavere trækprocenter og den såkaldte bruttoficering af pensionerne.

Det sidste var der som bekendt allerede i 1990 tæt ved at være enighed om mellem Socialdemokratiet og den daværende KVR-regering. Også derfor forekommer VK-partiernes angreb på reformerne så rædselsfuldt usaglige. Det gælder så meget mere, når man husker, hvordan borgerlige regeringer gang på gang foreslog besparelser, der ramte pensionisterne. Heldigvis formåede Socialdemokratiet i langt de fleste tilfælde at forhindre sådanne forringelser, og nu er kendsgerningen den, at denne regering i 1994 har givet større reelle forbedringer til pensionisterne, end det tidligere er sket i noget enkelt år.

[Anne-Marie Meldgaard]

Derfor er der én ting, der er helt sikker: vi har ikke denne debat i dag, fordi der er gjort uret. Vi har den, fordi oppositionen prøver at holde vrangforestillinger og utryghed i live indtil folketingsvalget senere på året, og det er bemærkelsesværdigt, at V og K nu postulerer velvilje over for pensionisterne. Da de havde regeringsansvaret, sad de med hænderne i skødet og skabte ikke forbedringer for pensionisterne. Det kan man undre sig over, og det er i hvert fald ikke sympatisk, men jeg er overbevist om, at den danske befolkning sagtens kan gennemskue det blålys, og mon ikke også, at borgerne snart er trætte af evig og altid at høre valgtaler, så snart hr. Peter Brixtofte åbner munden. Det ville klæde Venstre meget bedre, hvis der var en smule saglighed og samarbejdsvilje til stede.

Jeg kan godt forstå, det er svært at indrømme, at denne regering har indført nogle reformer, der ikke er så ringe endda. Derfor er jeg glad for, at det er lykkedes for regeringen og SF at nå til enighed om et forslag om motiveret dagsorden, og jeg skal på vegne af SF, CD, Det Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

- »Folketinget opfordrer regeringen til
 - at forbedre pensionisternes rettigheder ved at sikre, at pensionister inden for en frist på seks måneder altid har ret til – med tilbagevirkende kraft til tidspunktet for en ændring af deres families indkomstforhold – at få reguleret pensionsydelsen i overensstemmelse med de nye forhold,
 - i videst muligt omfang at sikre en løbende automatisk registrering hos de sociale myndigheder af ændringer i indkomstforhold, der er af væsentlig betydning for størrelsen af pensionsydelsen, herunder specielt at gennemføre automatisk regulering af ægtefællens pensionsydelse, når en person går fra beskæftigelse til efterløn og fra højeste til laveste sats på efterlønnen, samt
 - generelt at forbedre informationen til pensionisterne om deres rettigheder med hensyn til regulering af pensionsydelser.
- Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«
- (Dagordensforslag nr. D 38).

Anden næstformand (Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette forslag indgår i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Skatteministeren, socialministeren og nu også den socialdemokratiske ordfører hæfter sig meget ved, hvordan gennemsnitspensionisten bliver stillet efter reformen, men problemet er, at gennemsnit er en matematisk skrivebordsstørrelse, hvis mage det er utrolig svært at finde i det virkelige liv. Hvem kan leve med en gennemsnitlig retfærdighed? Hvad er gennemsnitlig rimelighed?

Lad os komme ned på jorden. Jeg vil gerne spørge Socialdemokratiet, som jo plejer at gøre meget ud af den sociale profil, hvad Socialdemokratiet mener om det brev, vi i dag har fået fra Ældre Sagen? Ældre Sagen beskriver her, hvordan eksempelvis mange svage ældre med lav indkomst i Københavns Kommune har fået en såkaldt gevinst på ca. 50 kr. pr. måned før grønne afgifter.

Regeringen oplyser selv i pjecen om de grønne afgifter, at afgifterne for en almindelig enlig, der ingen bil har og bor i en lejlighed, i 1998 vil løbe op i 1.460 kr. Disse svage ældre i Københavns Kommune vil altså komme ud med et negativt resultat. Hvad er Socialdemokratiets svar til pensionisterne i dette eksempel fra Københavns Kommune? Det vil jeg meget gerne høre, for det er mennesker af kød og blod, som må leve med konsekvenserne af regeringens gennemsnitlige størrelser.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Ved at lytte til de forskellige ministre og den socialdemokratiske ordfører fik man let det indtryk, at ingen af de personer havde gjort sig den ulejlighed at følge med i, hvordan pensionisterne oplever denne skattereform.

Man fik det indtryk, at de mange henvendelser, som vi andre har fået, har ministrene og den socialdemokratiske ordfører enten ikke fået eller ikke læst, for hvis man havde læst alle de mange konkrete eksempler på forringelser for pensionister, kan jeg ikke tro, at det ville være muligt stadig at stå heroppe og give ud-

[Kirsten Jacobsen]

tryk for, at skattereformen var socialt afbalanceret for pensionister, at den var retfærdig, og at vi andre nu skulle holde op med at holde valgtaler, for det, det drejede sig om, var, hvilket beløb der stod nederst på pensionsudbetalingen.

Det, alle de pensionister, som har henvendt sig til Folketinget, netop har beskrevet med deres egne eksempler, er jo, at de tal ikke er de samme. De oplever i deres hverdag, at når det drejer sig om at bevare egne rettigheder eller lade være med at give afkald på privilegier, man selv har, er der ingen smalle steder, men at leve op til det, som regeringen lovede folkepensionisterne, nemlig at folkepensionens grundbeløb var urokkeligt, og at folkepensionisterne ville få de samme lettelser som alle mulige andre i samfundet, har den altså ikke kunnet, og det nytter ikke noget, at man vil bortforklare det ved at sige, at det er socialt velafbalanceret, for det er det ikke.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Når jeg hører den konservative ordfører komme med udgydelser om, hvor mange Socialdemokratiet har overset, kan jeg ikke lade være med at tænke på, at vi taler om en gruppe på 800.000 mennesker, og de 770.000 får forbedringer. Det synes jeg ikke er så dårligt.

Jeg synes også, at det er besynderligt, at når man diskuterer de grønne afgifter og inddrager et eksempel fra Ældre Sagen, der har skrevet, at en typisk pensionist får 60 kr. pr. måned før grønne afgifter, tager man ikke overskriften med; der står faktisk i brevet, at gevinsten skal sammenlignes med forventet satsregulering. Ydermere er det fuldstændig tåbeligt at blande de grønne afgifter for 1994 ind i det tal for 1998, vi taler om. Der er masser af andre forhold for pensionister, der også vil ændre sig i den periode.

Jeg kunne også godt tænke mig at spørge fru Kirsten Jacobsen om, hvor mange svar på alle de mange henvendelser – 1,46 m har jeg hørt på et tidspunkt – der har været negative, for vi andre får altså også de svar, som fru Kirsten Jacobsen får, og jeg har ikke den samme oplevelse af de svar, der kommer fra Skatteministeriet, som fru Kirsten Jacobsen åbenbart har.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Den socialdemokratiske ordfører anklager mig for at manipulere med oplysningerne, og det kan jeg naturligvis ikke have siddende på mig, men det er korrekt, at jeg ikke medtog alle de ændringer, som enlige pensionister bliver udsat for fra nu af og frem til 1998.

Sagen er, at man fjerner et forhøjet personfradrag for reelt enlige. Til gengæld giver man en slags kompensation ved et tilskud i 1994. Fra og med 1995 bliver dette kompenserende beløb aftrappet med henblik på total afvikling fra og med 1999, hvorefter det overgår til pensionstillægget, som er indkomstafhængigt. Det er en væsentlig forringelse for de reelt enlige, som jeg overhovedet ikke medtog i mit eksempel, og det undlod jeg faktisk af hensyn til Socialdemokratiet og til den generelle forståelse for, hvor grelt det står til, når man ser reformens virkning i det 5-årige perspektiv, som er det rigtige.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg skal meget gerne med det samme give to eksempler: En enlig mand, 68 år, pensioneret tjenestemand, fik i 1993 udbetalt 6.324,41 kr. Efter skattereformen, hvor samordningsfradraget er fjernet, bliver resultatet 5.193,01 kr.

En gift kvinde på 51 år, som er invalidepensionist med en indtægt på 53 kr., og som har en ægte mand på dagpenge, fik i 1993 udbetalt i alt 5.134 kr., i 1994 4.900 kr.; det er et tab pr. år på 2.800 kr.

Begge eksemplerne er gennemregnet af de pågældende kommuner.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Lidt retfærdighed skal der da også til. Men jeg er helt sikker på, at de eksempler, fru Pia Christmas-Møller henviste til, ikke er dem, der tidligere er henvist til.

Fakta er, at når aftrapningen af tillæggene sker, skal der meget betydelige ekstra indtægter til, og det vil sige, at en enlig pensionist ud over sin pension skal have 106.000 kr. ekstra i indtægt, før der sker en aftrapning. Det synes jeg ikke er så dårligt.

[Anne-Marie Meldgaard]

Jeg synes da, det er fantastisk flot, at fru Kirsten Jacobsen sådan kan gå ned i høstakken, finde nålen og komme med eksempler på to, der taber. Dem skal jeg ikke bestride, men vi har heller ikke lovet, at der ikke ville være nogen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Ørum (RV):

Jeg har en fornemmelse af, at når man somme tider taler forbi hinanden, er det, fordi nogle taler på kort sigt og andre taler på lang sigt.

Jeg ved ikke, hvem der vil svare, men jeg vil faktisk spørge ordførerne for den borgerlige opposition.

Vi har at gøre med en skatteomlægning og med nye regler for pensionsberegning, og hvad angår skatteomlægninger – jeg taler altså med den erfaring, jeg har fra Århus – vil nedsættelsen af indkomstskatten ske gradvis i løbet af de kommende 5 år.

Langt de fleste pensionister vil ud over amts-, kommune- og kirkeskat kun komme til at betale bundskat. Den samlede skattesats for pensionister vil derfor almindeligvis være ca. 44,7 pct. i 1994, og den falder gradvis til ca. 38 pct. i 1998, og på denne måde bliver der altså tale om årlige lettelser for pensionisterne.

Jeg vil godt spørge de borgerlige ordførere: Er det pr. dags dato, at man kommer med sine elendighedsteorier, eller vil man også godt fremskrive dem på de oplysninger, vi andre har om, hvad der vil ske i løbet af de næste 4-5 år, for så ser situationen jo lidt anderledes ud?

Kirkegaard (KF):

Jeg vil gerne starte med et citat fra et brev fra en kommune til en pensionist, der har klaget over nedsættelse af folkepensionen. Efter at have erkendt nedsættelsen skriver kommunen:

»Folketinget har den 17. december 1993 vedtaget en lovændring, der muligvis betyder, at De kan få lidt pensionstillæg. På grund af det sene tidspunkt for vedtagelsen kan udbetalingen først finde sted pr. 1. april 1994.«

»Der muligvis betyder, at De kan få lidt pensionstillæg« – hvad i alverden skal en pensionist bruge et sådant budskab til? Dette er blot et enkelt eksempel på de titusindvis af pensionister, som regeringen svigtede groft med vedtagelsen af skattereformen.

Under alle omstændigheder er informationen til pensionisterne skandaløst dårlig. For den pågældende pensionist står alt hen i det uvisse i hvert fald i nogle uger endnu. Det kan regeringen simpelt hen ikke være bekendt. Der er dog trods alt tale om den generation, der har opbygget det samfund, som vi lidt yngre i dag kan høste frugterne af. Der er et skrigende misforhold mellem regeringens reklamebrøl om skattereformens herligheder for pensionisterne og så den virkelighed, der opleves af dem.

Regeringen erkender dog, at der er godt 30.000 pensionister, der er atypiske og derfor vil tabe på reformen. Det tal tror jeg ikke et øjeblik på. For det første er der ikke tale om 30.000 enkeltpersoner, men i en vis udstrækning om familier. For det andet er der ikke taget hensyn til de nye grønne skatter. For det tredje er der ikke taget hensyn til kommende stigninger i de kommunale skatter som følge af skattereformen – her må jeg igen minde om de bemærkelsesværdige udtalelser, der kom forleden fra formanden for landets kommuner.

For det fjerde er den pensionist, som jeg omtalte i indledningen, slet ikke med i tallet, selv om hun ubestrideligt vil tabe – det begrundet regeringen med, at hendes ægtefælle vil vinde mere, end hun selv vil tabe – og der er rigtig mange pensionister, der er i en tilsvarende situation. Jeg vil godt stille det konkrete spørgsmål til regeringen i dag: Hvor mange pensionister er som hun i den ydmygende situation, at de kun kan holde skindet på næsen, hvis ægtefællens skat som lovet bliver lavere? Hvor mange?

Og pensionisterne tror i al fald ikke på regeringens løfter. Som det fremgår af dagens Jyllands-Posten, tror kun 22 pct. af pensionisterne på lavere skat, og regeringen påstår, at 96 pct. af pensionisterne vil vinde på reformen. Det er dog et spring.

Afslutningsvis vil jeg gerne sætte fokus på det helt centrale spørgsmål: Hvilken overordnet pensionspolitik er reformen udtryk for? Jeg er ikke i tvivl om svaret. Reformen er et meget stort skridt i retning af at gøre folkepensionen indtægtsreguleret. Man straffer åbenlyst pensionister, der har arbejdsindtægt ved siden af deres pension. Man er sandelig også ude efter de personer, der individuelt eller kollektivt har deltaget i en pensionsopsparing.

[Kirkegaard]

Reformen er en diskret tikkende bombe under opbygningen af arbejdsmarkedspensioner og anden pensionsopsparing. Det siger regeringen ikke åbent, men dens handlinger afslører dens virkelige hensigt. Denne ubehagelige sandhed kommer for dagens lys gennem ekstremt høje såkaldte sammensatte marginalskatteprocenter, der viser, hvor få øre man får ud af den sidst udbetalte private pensionskroner. I nogle meget interessante indkomstintervaller er der tale om sølle 22 øre.

Dette perspektiv er i realiteten måske meget alvorligere end spørgsmålet om, hvorvidt der her og nu tabes eller vindes nogle få kroner, men det er åbenbart socialdemokratisk pensionspolitik for øjeblikket, i al hemmelighed naturligvis. En sådan pensionspolitik er samfundsskadelig, og den er bestemt ikke konservativ.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det svælg, der er mellem regeringens ord og dens handlinger, generer tilsyneladende ikke statsministerens moralopfattelse, for så havde han vel givet os en forklaring for længst.

Statsministeren kom i sin åbningstale med nogle bemærkninger om folkepensionen, som ikke kunne forstås på anden måde, end at der her blev givet en garanti for, at der ikke ville blive skåret i folkepensionens grundbeløb. Glemte var den nedskæring af netop grundbeløbet, som regeringen allerede havde gennemført i juni. Her blev grundbeløbet skåret ned og pensionstillægget forhøjet. Denne såkaldte omlægning har først og fremmest den virkning, at ikke alene de mange tusinde pensionister, som selv har sparet op, rammes, men også mange pensionister, som tilfældigvis er gift med en ikke-pensionist må holde for.

Helt galt bliver det, når man ser på virkningerne for de reelt enlige, som sideløbende har en pensionsindkomst. De rammes ikke blot af, at en større del af den samlede folkepension bliver gjort indkomstafhængig, men også af, at regeringen har fjernet det forhøjede personfradrag. Nedskæringerne på denne gruppe er ganske vist ikke så synlige i 1994, for man har i en overgangsperiode indført en slags kompenserende tilskud, men jeg skal love for, at nedskæringen bliver synlig fra 1995 og frem til 1999, hvor det kompenserende tillæg helt er afviklet og overført til det indkomstafhængige pensionstillæg.

Når man ser på, hvordan regeringen har behandlet mindre pensionistgrupper, får man en svær mistanke om, at den store gruppe af reelt enlige udelukkende er blevet betænkt med en overgangsordning, fordi det kunne blive et politisk problem for regeringen, hvis for mange pensionister på én gang fik øjnene op for de reelle virkninger af skatte- og pensionsreformen.

Ikke mindre end to måneder efter åbningstalen slog regeringens glemsomhed til igen, og endnu en gang gennemtvang regeringen en nedskæring af netop grundbeløbet. Denne gang gjorde man kort proces. Med mindre end to ugers respekt og komplet uden overgangsordning fjernede man den generelle ret til folkepensionens grundbeløb. Med et pennestrøg, der ikke engang kunne nå at komme med i regeringens eget informationsmateriale til pensionisterne, er tildelingen af folkepensionens grundbeløb gjort helt afhængig af eventuelt sideløbende arbejdsindtægt.

Regeringen forsøger at give indtryk af, at det kun er de velbeslædede pensionister, som rammes. Det er ikke rigtigt. Mange pensionister med mindre end mådelige rådighedsbeløb må også holde for. Ser vi på den gruppe af enlige pensionister på over 70 år, som har en bruttoindkomst på mellem 106.000 kr. og 185.000 kr., ja, så er der ikke sjældent tale om pensionister, som ikke har haft de store muligheder for at spare op i almindelige pensionsordninger, eksempelvis oversættere, forfattere og kunstnere m.v. De har derfor brugt grundbeløbet til langsomt at trække sig ud af arbejdsmarkedet og samtidig blive boende i eget hjem. Her vil ofte være en renteudgift.

De mister på en studs grundbeløbet på 3.920 kr. Derudover mister de det forhøjede personfradrag, og de får ikke det kompenserende tillæg, heller ikke fra 1994, hvilket koster dem yderligere godt 2.000 kr. månedligt. De mister fradragsværdi for renteudgifter, men får lov at betale arbejdsmarkedsbidrag uden at få så meget som en eneste chance for at få noget igen fra disse arbejdsmarkedsfonde. De er simpelt hen af lovgivningen afskåret fra at få såvel arbejdsledighedsdagpenge som sygedagpenge. Men de skal selvfølgelig betale de grønne afgifter.

Den marginale lettelse af personbeskatningen kan slet, slet ikke hamle op med disse per-

[Pia Christmas-Møller]

soners tab på omkring 6.000 kr. om måneden før afgifter, og nedskæringen sker som sagt med dags varsel. Hvor mange andre samfundsgrupper turde regeringen byde den slags horrible forhold?

I årtier har princippet om, at alle skal have ret til folkepension i alderdommen, været et uantastet træk ved det danske velfærdssamfund. Den generelle ret til alderspension uanset indkomstforhold, dvs. retten til grundbeløbet, har et stort flertal i befolkningen stået vagt om. Det princip har regeringen fjernet, samtidig med at man har indledt en foruroligende pensionspolitik, hvor en stadig større del af den samlede folkepension gøres indkomstafhængig. Det er vi imod.

Skatteministeren kan ikke styre sin begejstring over skattereformen med tilbehør, heller ikke i dag. Og egentlig forstår jeg ham godt, for hvis der er noget, der oser af socialdemokratisk ideologi, så er det netop regeringens politik over for pensionisterne, både de nuværende og de kommende. Initiativ bliver straffet, og berettigede forventninger bliver tilsidesat uden varsel, hvad enten det er grundbeløbet eller privat opsparing i almindelige ordninger, i aktier, i egen virksomheds goodwill eller i pensionsudbetalinger direkte fra ens tidligere virksomhed.

Regeringen med statsministeren i spidsen skylder fortsat en forklaring på det kæmpegab, der er mellem ord og handlinger.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg er nu bange for, at fru Pia Christmas-Møller har en lidt for kort hukommelse, når hun påstår, at regeringen uden varsel strøg de 70-åriges grundbeløb; så flot blev det sagt. Mig bekendt blev det allerede proklameret ved fremsættelsen af finanslovsforslag 1994 i august måned. Og hvis vi husker tilbage, blev den borgerlige regerings forslag i 1982 først fremsat i oktober måned, og der skal kun almindelig elementær regning til at finde ud af, at det i hvert fald er en kortere periode end det, denne regering har præsteret.

Jeg synes også, jeg bliver nødt til, når man hele tiden henviser til, hvad statsministeren har udtalt, at citere en gang til fra åbningsredegørelsen:

»Folkepensionens grundbeløb skal være det faste fundament for al pensionsopsparing. Det står regeringen urokkeligt fast på. Det er også afgørende for, at de arbejdsmarkedspensioner, der er aftalt ved overenskomst, kan fortsættes og udbygges. Den enkelte skal nære fuld tillid til, at opsparingen er der, når der er brug for den.«

Jeg synes, det er værd en gang imellem at skelne mellem, i hvilken forbindelse tingene bliver sagt. Det, der siges i statsministerens redegørelse her, hænger nær sammen med Socialkommissionens redegørelse og er ikke et direkte oplæg til, hvordan skattepolitikken skal skrues sammen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Ørum (RV):

Hr. Kirkegaard talte om regeringens reklamebrøl, og fru Pia Christmas-Møller taler om, at man skal skelne mellem ord og handling. Jeg vil prøve at skelne mellem, hvad jeg hører, og hvad man kan forstå, for jeg kan forstå, at det er en skelnen, ikke alle er mestre i.

Jeg kan ganske kort nævne nogle eksempler fra reklamebrølet i aviserne. Rent presseetisk skal jeg lade være med at nævne navne på aviserne; jeg vil indrømme, de fleste er fra København, men der er også andre adresser.

Første eksempel: »Kæmpehul i ny skattelov. Pensionister bliver sorteper«. En påstand om, at pensionister mister 6.000 kr., viser sig, når man går nærmere ind på det, ikke at passe; der bliver en fremgang på 3.000 kr.

En anden påstand: »Tusindvis får tab i pension. Skattereform tager 3.000 fra førtidspensionist« – også en overskrift. Påstanden var, at en førtidspensionist får en skatteforhøjelse på 3.000 kr., og Skatteministeriets beregninger viser, at der vil være en fremgang på ca. 1.750 kr. for ægtepar tilsammen.

En anden overskrift i en avis: »Pensionist raser over den nye skattereform«. Påstand: Førtidspensionist mister 3.000 kr.; men man kan altså bevise i Skatteministeriet, at det ikke passer, men at der bliver en fremgang.

»Skattechok til pensionister«. Påstanden bliver afvist.

»Erhvervsaktiv pensionist på 72 mister pension og stiger i skat«. Det viste sig, at det havde man heller ikke forstået rigtigt. Ved en beregning viser det sig, at der bliver en fremgang for ægteparret på 9.000 kr.

[Bjarne Ørum]

Og endelig en stor overskrift fra et blad: »Enlige snydes groft. Skattereformen er uretfærdig for bl.a. enlige tjenestemandspensionister«, og dér er realiteterne jo altså, at nuværende tjenestemandspensionister får mindst samme pension, som de ville have fået efter de hidtidige regler. De behandles desuden særlig gunstigt efter skattereformen, idet der ikke skal betales arbejdsmarkedsbidrag af hverken tjenestemandspension eller folkepension.

Jeg synes, at reklamebrøl i hvert fald ikke er et ord, man skal tage i sin mund som et angreb på regeringen. Vi andre kunne tage det i vores mund til noget helt andet.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Nu har vi her fra talerstolen fra to konservative ordførere hørt, hvad der ikke er konservativ politik, og det er da rart at vide.

Det er ikke konservativ politik at gå ind og kigge på indeksregulering af arbejdsindtægter hos folk over 70 år. Til gengæld har historien jo vist, at det er det, når det gælder folk mellem 67 og 69 år.

Jeg troede en overgang, at hr. Kirkegaard var lidt i tvivl om, hvilken form for dagspresse der skulle gøres opmærksom på heroppe fra talerstolen, idet han talte om Information og Jyllands-Posten. Nu forstår jeg, at det var Information til Pensionister og ikke dagbladet Information.

Men jeg har et enkelt lille opklarende spørgsmål til de to ordførere fra Det Konservative Folkeparti. Ingen af de to har benægtet, at der er brugt et sted mellem 2 og 2,4 mia. kr. på at forbedre pensionisternes vilkår ved denne her omlægning. Så kunne det være interessant at spørge, hvor det er man vil fjerne de fordele, der nu er givet til pensionisterne – et ganske interessant opklarende spørgsmål, som jeg også tror vil interessere pensionisterne.

Et andet spørgsmål, som jo efterlader os i tvivl, er: I den dagsorden, der her er foreslået, er der en række punkter, som givetvis koster penge. Hvor skal vi finde disse penge henne? Og her vil jeg gerne have et separat svar fra hver af de tre ordførere, for jeg er lidt i tvivl om, om man er helt enig om, hvor de penge skal findes. Det ville være interessant at få et bud, og hvis vi skal undgå mere flimmer omkring pensionisternes vilkår og deres fremtid,

så er det meget vigtigt, at pensionisterne også får at vide, 1) hvor man vil skære i forhold til de nu bevilgede forbedringer, og 2) hvor man vil finde pengene henne til de forbedringer, der ligger i denne dagsorden.

Og så vil jeg godt understrege, at uanset hvor meget Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet vil hetze mod Socialdemokratiets holdning til pensionisterne, så lykkes det ikke. Vi står fast ved, at pensionisterne i Danmark skal have gode og ordnede forhold, som de kender til, så de kan have en tryk alderdom.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu skal man jo passe på med at kaste sten, når man selv bor i et glashus. Fru Anne-Marie Meldgaard anklagede mig for at lide af dårlig hukommelse og mente, at regeringen havde givet pensionisterne en meget fin respekt i forbindelse med fjernelsen af den generelle ret til grundbeløbet for de over 70-årige, idet det var proklameret i finanslovsforslaget fra august måned.

Jeg må korrigere fru Anne-Marie Meldgaard. Det er fuldstændig korrekt, at der i finanslovsforslaget stod nogle få sætninger om, at man eventuelt overvejede at gennemføre en sådan nedskæring; men da vi fulgte sagen op her i folketingssalen i spørgetiden, fik vi gang på gang besked på, at det ikke aktuelt var inde i regeringens overvejelser at komme med et sådant konkret forslag. Vi fik ikke på noget tidspunkt bekræftet, at det rent faktisk var regeringens intention at komme med et sådant nedskæringsforslag, før lovforslaget lå på Folketingets bord den 24. november 1993. Forslaget blev hastebehandlet herinde, og alligevel nåede det ikke at blive omtalt i regeringens egen informationspjece, som blev sendt ud til landets pensionister.

Fru Anne-Marie Meldgaard refererer til, hvordan varslet var i 1982. Jeg må igen korrigere fru Anne-Marie Meldgaard. Varslet var for det første betydeligt længere, og for det andet var der i vores ændring indbygget en 1-årig overgangsperiode.

Flere har været inde på at klandre os for, at vi er så skarpt imod fjernelsen af den generelle ret for de over 70-årige, når vi nu selv ændrede aldersgrænsen i 1982 for de 67-69-årige. Må

[Pia Christmas-Møller]

jeg ikke sige, at der er en markant forskel på de to situationer. I 1982 var vi af en række alvorlige økonomiske grunde nødt til at ændre en aldersgrænse. Det, rødskovregeringen gør nu i en helt anden og langt gunstigere økonomisk situation, er at fjerne et princip, en helt generel ret.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Hr. Bjarne Ørum ironiserede over det, jeg betegnede som reklamebrølet, og ironiserede lidt over de oplysninger, der har været fremme i dagspressen. Jeg skal ikke tage stilling til, hvorvidt de har været korrekte eller ej; det er ikke mit ansvar.

Men jeg kan i hvert fald sige, at der har været et sådant misforhold mellem det, regeringen har givet udtryk for, de forventninger, man har stillet i udsigt, og den virkelighed, som pensionisterne har oplevet, at selv jeg som oppositionspolitiker har måttet bruge ganske megen tid på at berolige et stort antal pensionister, der troede, at al landsens ulykker var over dem, og jeg har måttet forsvare regeringen og sige: Så slem tror jeg nu alligevel ikke, regeringen er.

Til fru Anne-Marie Meldgaard, som understregede kraftigt, at folkepensionens grundbeløb skulle være det faste fundament for al pensionsopsparring: Jeg er alvorligt bange for, at man i Socialdemokratiet måske ikke helt er klar over, hvad effekten er af det, man har lavet med den effektive marginalskat, altså den sammensatte marginalskat.

Jeg sidder med et meget omfangsrigt materiale udarbejdet af et af vores livsforsikringselskaber; og de er bestemt ikke interesseret i at få det budskab ud, at det ikke kan betale sig at lave pensionsopsparring, men det er altså foruroligende tal. Disse tal synes jeg vi skulle analysere i fællesskab ved lejlighed, for hvis det, man har lavet, ikke er bevidst, er der selvfølgelig mulighed for, at man kan rette op på tingene.

Til hr. Jørn Pedersen skal jeg blot sige, at vores politik i dag kommer til udtryk i det dagsordensforslag, som er fremsat, og hvis hr. Jørn Pedersen er i tvivl om, hvor der kan findes penge til dette, må jeg anbefale ham at studere de besparelsesforslag, som blev fremlagt i forbindelse med finanslovsforslaget. Der er mere

end rigeligt at øse af til de forholdsvis beskedne beløb, der er stillet i udsigt her.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Nu er der fra flere ordføreres side henvist til, hvad statsministeren sagde her fra Folketingets talerstol under åbningsdebatten. Jeg vil godt skrue tiden lidt tilbage.

Da vi fik Socialkommissionens rapport – den har alle herinde i hvert fald sat sig ind i og kender indholdet af – kunne man se, hvis man fulgte befolkningsudviklingen og udviklingen i den erhvervsaktive del af befolkningen, at når man nåede til år 2000 og især hen imod år 2025, kunne der måske blive tale om, at man ikke kunne spare op til sin pension.

Det var nøjagtig i den periode, hvor Folketinget også havde sin åbningsdebat, og derfor var det magtpåliggende for os i Socialdemokratiet at skabe den nødvendige tryghed også for kommende pensionister, selv om man ikke kan binde nogen som helst til år 2025 – det kan alle vel forstå. Det var vigtigt, at man skabte en tryghed for de kommende pensionister for, at man hverken i Socialdemokratiet eller i denne regering har intentioner om at røre ved fundamentet, pensionisternes grundbeløb.

Alle herinde ved godt, at sådan hænger det sammen, men enhver, der vil udnytte en situation til at få overskrifterne i aviserne til at stå bedst muligt, bruger det billede, at statsministeren er utroværdig og den socialdemokratiske ledede regering ikke lever op til deres forventninger. Det er et fordrejet billede at give pensionisterne.

Må jeg så lige slutte af med at sige til fru Pia Christmas-Møller: Den lovgivning, hvorved man ændrede det for de over 70-årige, ved fru Pia Christmas-Møller lige så godt som jeg var et besparelsesforslag nøjagtig som i 1982 under den daværende borgerlige regering. Det har intet med skattereformen at gøre.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg kan ikke lade være med at more mig lidt over, at fru Pia Christmas-Møller hele tiden bliver ved med at henvise til den pensionistpjece, der blev lavet i sommer kort tid efter, at skattereformen var blevet gennemført. Selvføl-

[Anne-Marie Meldgaard]

gelig blev den lavet for hurtigst muligt at komme ud med information til pensionisterne. Så langt så godt.

Men fru Pia Christmas-Møller glemmer jo, at det allerede dengang blev lovet, at der ville komme korrektioner og reguleringer i forhold til den lovgivning, der var gennemført. Det er da logisk, at når en sådan lovgivning slår igennem, skal der også et nyt informationsmateriale til, og det er det, der er sket nu. Det er den pjece, som er omdelt i dag til Folketingets medlemmer, og den vil nu blive sendt ud og så forhåbentlig rette op på pensionisternes forståelse af, hvilke rettigheder de egentlig har.

Når vi taler om, hvad der er blevet sagt her, og hvem der skal skydes på i forhold til grundbeløbet, synes jeg da også, det er sådan lidt tankevækkende, at det nu er så forfærdeligt, at omkring 4.000-6.000 personer over 70 år, der fortsat er i arbejde – vel at mærke i arbejde, hvor de har væsentlige og betydelige indkomster – ikke længere uafhængigt af deres arbejdsindtægt kan opretholde folkepensionen. Det må jeg indrømme, det undrer mig meget, når vi ser, hvordan forholdene har været for de 67-69-årige tidligere.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, det er også spørgsmålet om Venstres og De Konservatives overvældende enten hykleri eller mangel på hukommelse i forhold til folkepensionens grundbeløb til de 67-69-årige, der har en større arbejdsindkomst ved siden af.

I 1982 syntes man, det var i orden at afskaffe det, dvs. at sige, at en pensionist er én, der ikke har en større arbejdsindkomst ved siden af; men det blev lige netop knyttet til nogle bestemte årstal, og det er jo i virkeligheden ulogisk. Enten er man pensionist, uanset om man har en større arbejdsindkomst ved siden af eller ej, eller også er man kun pensionist, hvis man ikke har en større arbejdsindkomst ved siden af.

Venstre og Konservative har lagt sig på det første meget ulogiske synspunkt. Den nuværende regering og de fire regeringspartier og også SF har lagt sig på det sidste synspunkt, at man ikke er pensionist, hvis man har en større arbejdsindkomst, uanset hvor gammel man så i øvrigt er.

Og så skal jeg minde de to ordførere – nu er det jo især fru Pia Christmas-Møller, der har været i gang med debatten fra konservativ side, men også fru Eva Kjer Hansen fra Venstre – om, hvad der blev sagt af de to – jeg husker ikke eksakt af hvem – under debatten lige netop om dette forslag om de 70-årige, som altså ikke er pensionister, tilbage i december måned. Da lovede de, at de ville overveje i deres grupper at fremsætte forslag ikke alene om disse 70-årige, som regeringen nu formastede sig til at være logisk i forhold til, men også om de 67-69-årige.

Men det er ikke engang med i den i øvrigt meget sådan slåen-ud-med-hånden-betonede dagsorden, der er foreslået af bl.a. de to partier i dag. Hvad er de to partiers holdning til deres eget løfte tilbage fra december måned om de 67-69-årige? Hvis det ikke kan blive gentaget her i dag, hvis det ikke kan indgå i dagsordenen, så har vi i hvert fald fået afsløret det virkelig dybe hykleri, der ligger bag hele debatten.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Fru Grete Schødtts kastede sig ud i et varmt forsvar for statsministerens uforsigtige udtalelser under åbningsdebatten og begrundede det med, at det jo var, fordi Socialkommissionen var fremkommet med nogle rapporter, og det havde skabt uro, og så var man nødt til at sætte nogle ting på plads.

Det var slet ikke sådan, det forholdt sig. Socialkommissionen lagde nogle kendsgerninger på bordet, som man kunne forholde sig til, og det, der skabte uro, var sandelig meldinger fra en af regeringens ministre, nemlig økonomiministeren, som udtalte sig i så vage vendinger, at det kunne opfattes, som om man var på vej væk fra folkepensionens grundbeløb til alle. På den baggrund kom der meget kraftige udmeldinger fra finansministeren, som så åbenbart blev fulgt op af statsministeren under åbningsdebatten. Der var altså grund til at sætte noget på plads, men det var altså på baggrund af udtalelser, der var kommet fra en af regeringens ministre.

Og så vil jeg gerne sige til fru Pia Gjellerup, at de dér lidt spydige udtalelser om logik og hykleri og kort eller lang hukommelse var jo baseret på fru Pia Gjellerups egne vurderinger af disse begreber, og så længe der er tale om

[Kirkegaard]

det, tager jeg det nu med den allerstørste sindsro. Vi har jo tidligere diskuteret, hvad der skete i 1982, og jeg kan bekræfte, hvad der er blevet sagt tidligere: Det var ikke første led i en salamtaktik.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Det er fru Grete Schødt, der kalder mig herop med påstanden om, at statsministeren ønskede at skabe tryghed for landets folkepensionister, da der nu var al den debat om de nye tanker på socialområdet. Derfor var det – forstår jeg så – at statsministeren udtrykte følgende i åbningstalen:

»Folkepensionens grundbeløb skal være det faste fundament for al pensionsopsparing. Det står regeringen urokkeligt fast på.«

Det var for at skabe tryghed? Nej, det har nærmest skabt utryghed. Når man siger det i en åbningstale til alle landets pensionister, til alle borgere, og når man så nogle få måneder efter fjerner grundbeløbet for en udvalgt gruppe og nedsætter folkepensionens grundbeløb væsentligt for samtlige pensionister, så må jeg sige, at så skaber man ikke tryghed ved at komme med sådan nogle udsagn; så skaber man grundlag for utroværdighed.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg synes efterhånden, at diskussionen om folkepensionens grundbeløb i forhold til statsministerens udtalelse i åbningsredegørelsen begynder at nærme sig det groteske. Kan hr. Peter Brixtofte eller nogen anden påvise, at regeringen på noget punkt har fraveget det, som statsministeren den første tirsdag i oktober 1993 oplyste? Svaret vil være nej.

Som hr. Peter Brixtofte selv har citeret, var det fundamentet for pensionsopsparing. Den ændring, der blev foretaget i december måned, er netop karakteriseret ved, at der ikke kan foretages nogen regulering af grundbeløbet undtagen i forhold til *egen* arbejdsindkomst, og at de ændringer, der skete i forbindelse med skattereformen og pensionsomlægningen i juni måned, rent faktisk blev vedtaget i juni måned – flere måneder før statsministeren overhovedet fremkom med den pågældende udtalelse. Og som det er fremgået af såvel socialministerens som min redegørelse til Folketinget i dag, var det en lille justering alene med det formål

at undgå, at den gruppe af pensionister, som i forvejen har mest, ville få en ekstra fordel i forhold til alle andre. Derfor står den udtalelse, som statsministeren fremkom med i sin åbningsredegørelse ved denne samlings begyndelse, fortsat 110 pct. ved magt. Fundamentet for al pensionsopsparing er, som statsministeren sagde, pensionens grundbeløb, som der ikke er blevet ændret ved. Derfor er det eneste, der sker i denne sag, at hr. Peter Brixtofte med flere også her går ud og fortæller befolkningen noget andet end det, der er virkeligheden.

Jeg håber, at det vil lykkes at få afdækket, hvor falsk melodien er i det, hr. Peter Brixtofte siger såvel her i folketingssalen som uden for folketingssalen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg har noteret yderligere fem korte bemærkninger, og så begynder jeg snart at gå videre i ordførerrækken.

Fru Pia Christmas-Møller har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu kender vi jo alle sammen skatteministeren godt nok til at vide, at når han hæver stemmen og bliver meget brysk, så er det, fordi man har ramt ham på et meget ømt punkt. Så det skal jeg ikke kommentere yderligere her, men alene koncentrere mig om det, jeg bad om ordet for, nemlig at svare på fru Grete Schødt's indlæg om Socialdemokratiets primære begrundelse for at fjerne den generelle ret til folkepensionens grundbeløb for de 70-årige, som måtte have en arbejdsindkomst ved siden af.

Fru Grete Schødt er nemlig meget ærlig, når hun her taler på regeringens vegne, for hun siger, at det var et besparelsesforslag. Ja, sådan forsøgte regeringen at sælge det over for oppositionen. Men sandheden var jo, at vi – De Konservative og Venstre – gang på gang forsøgte at få Socialdemokratiet til at bruge nogle af de 735 mio. kr., vi på præcis samme tidspunkt sad og forhandlede om hvordan vi skulle fordele. 735 mio. kr. var der til overførselsindkomstmodtagere til fordeling pr. 1. januar 1994. Vi gjorde, hvad vi kunne for at få Socialdemokratiet til at bruge bare en lille del af dette gigantbeløb til at undgå, at der blev en besparelse på 210 mio. kr. på en lille gruppe ud-

[Pia Christmas-Møller]

satte folkepensionister, men Socialdemokratiet ville ikke være med. Og her har vi den egentlige forklaring: Socialdemokratiet har en ideologisk kæphest på dette område. Denne lille gruppe på 6.000 *skulle ikke have* folkepensionens grundbeløb; det har været Socialdemokratiets erklærede mål i ganske mange år. Det samme synspunkt var ikke dækket af de øvrige regeringspartier, og derfor var man nødt til at sælge forslaget som et besparelsesforslag.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er sørgeligt at høre, hvordan regeringen uhjælpeligt forsøger at dække over, hvad det i grunden er, den har gjort. Fru Grete Schødt prøver at tage statsministeren i forsvar ved at sige, at statsministerens udtalelse om, at folkepensionens grundbeløb var urørlig, slet ikke var ment sådan, og at uanset hvad oppositionen siger, står regeringen altså fast, og at det, det handler om, er, at pensionisterne skal have en god og tryk alderdom.

Jamen ifølge Jyllands-Posten og de pensionister, vi andre er i berøring med, er det meget få af dem, som synes, at det er det, de har fået, og regeringen får jo sikkert sin løn ved næste valg af de 80, som ikke er enige med regeringen i, at det, regeringen har skabt, er et eller andet godt columbusæg til fordel for pensionisterne.

Der blev stillet et spørgsmål om, hvordan de udgifter, der ligger i vores dagsordensforslag, skal finansieres, og dér vil jeg henvise til, at Fremskridtspartiet jo har et helt katalog af besparelsesforslag, og hvis man gerne vil have nogle eksempler, vil jeg sige, at man f.eks. kunne skrotte den hjemmeserviceordning, som de sociale boligselskaber i øvrigt har fået glæde af, eller man kunne hente noget fra ulandsstøtten, osv.

Og må jeg så ikke godt sige med hensyn til fru Pia Gjellerups hykleri: Hvorfor er det kun lige præcis dem, der er over 70, man går efter? Og hvorfor er det kun dem, der kun får folkepensionens grundbeløb? Ifølge det, fru Pia Gjellerup sagde, drejede det sig jo om, at vi andre var nogle hyklere. Men hvis vi nu tager et eksempel med en person, der er blevet 72 år, så fjerner man altså grundbeløbet fra vedkommende. Det er ren og skær ekspropriation. Det var det, Fremskridtspartiet fik at vide, da vi

fremstillede vores forslag om ministerpensioner. Så det er altså lovgivning med tilbagevirkende kraft og ekspropriation!

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg skal bedrøve hr. Kirkegaard med, at det nu ikke var min fremstilling af, hvad der var logik, jeg her fremkom med.

Jeg er fuldstændig enig i den. Men det vil bedrøve hr. Kirkegaard, at det var hans egen ordfører også i den debat, der udspandt sig om folkepensionens grundbeløb, der blev afskaffet for personer på 70 år og derover med egen højere arbejdsindkomst. Hans egen ordfører var faktisk hårdt presset – det må indrømmes – men det er jo ikke usædvanligt i debatter, at der skal et ret hårdt pres til, før nogen vil indrømme, at de har en dårlig sag.

Men ret hårdt presset indrømmede hr. Kirkegaards egen ordfører, at man nok også måtte overveje i de to partier, om man ikke også måtte se på eller overveje at se på – jeg kan ikke huske det nøjagtigt, det var en meget speciel formulering med mange led, men i hvert fald ville man overveje på et tidspunkt at se på, om man ikke skulle fremsætte et forslag, som også gjaldt den afskaffelse, som man selv havde gennemført i 1982 for de 67–69-årige.

Så langt har hr. Kirkegaards egen ordfører altså været enig. Det påpeger jeg i dag. Vi savner logikken. Den fik man dog hårdt presset frem under debatten i december. Jeg savner den i dag. Og på den baggrund må jeg sige, at så er det hyklerisk, at man ikke benytter lejligheden til, når man ellers slår ud med hånden i dagsordenen, at tage de 67–69-årige med. Er man kommet til at glemme de 67–69-årige i skyndingen?

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Skatteministeren blev meget harm over, at vi interesserer os så meget for, hvad statsministeren har sagt. Han blev så harm, at han bævede. Og jeg kan godt forstå, at han har det sådan, for på ethvert talerkursus i AOF er det sådan, at man får at vide, at når argumentationen er tynd, skal man hæve stemmen. (*Munterhed*).

Det er ikke så underligt, at der var god grund til det her, idet jeg forstår, at det faste

[Peter Brixtofte]

fundament ifølge statsministeren betyder nul kroner. Det faste fundament, som statsministeren har lovet, betyder altså nul kroner for dem, der er 70 år og derover, og som har et stykke arbejde. Det er et fast fundament!

Det faste fundament betyder også, at man går fra 47.000 kr. i grundbeløb til 44.300 kr. for alle skatteborgere. Og det faste fundament er måske næste år 41.000 kr. og næste år igen 37.000 kr. og så 34.000 kr. og så måske nul som for de 70-årige og derover.

Det er, hvad regeringen forstår ved et fast fundament. Det er noget, vi andre kalder løs snak.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Kirkegaard har ordet for en kort bemærkning, og derefter går vi videre i ordfører-rækken.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Ja, der er altid grund til at blive meget opmærksom, når skatteministeren hæver stemmen, og det gjorde han jo for et øjeblik siden – og jeg lyttede opmærksomt – og det er selvfølgelig, fordi skatteministeren har en dårlig sag og statsministeren har en dårlig sag.

Det var sådan, at udtalelserne om grundbeløbets urokelighed faldt i oktober måned. Pensionisterne var bekymrede, og nu fik de så ro i sindet: Når landets statsminister kunne garantere for grundbeløbets urokelighed, kunne man da sove trygt om natten!

Hvad var så deres oplevelse derefter, da de fik januaropgørelsen? Det var, at alle kunne konstatere, at folkepensionens grundbeløb var skåret ned.

Der er ikke noget at sige til, at en sådan oplevelse for i hundredtusindvis af pensionister giver anledning til frustrationer, vrede læserbreve og de reaktioner, som regeringen stadig væk har problemer med.

Jeg kan forstå, at den urokelighed, der er tale om, for øjeblikket er det, der blev aftalt i juni måned. Og da det åbenbart er en salami-taktik, man er inde på, så er det aktuelle spørgsmål selvfølgelig: Hvor længe står det så fast? Hvornår tager man den næste luns og overfører noget fra grundbeløbet til et tillæg, som er indkomstafhængigt?

Det er disse spørgsmål, mange pensionister stiller sig den dag i dag, og det har regeringen sandelig selv været ude om.

Eva Kjer Hansen (V):

Det er til fulde lykkedes rødkløverregeringen at skabe megen usikkerhed for pensionisterne, hvad angår deres økonomiske situation. Mange pensionister føler utryghed og er bekymrede for deres vilkår fremover efter de store ændringer, der er gennemført med skatte-reformen og bruttoficeringen af folkepensionen. Der er jo sket en markant reduktion af folkepensionens grundbeløb, en større del af rådighedsbeløbet er gjort indkomstafhængig, og der er gennemført en indtægtsregulering for de over 70-årige, så pensionen helt bortfalder, hvis pensionisten har en vis arbejdsindkomst ved siden af – for at nævne nogle af de vigtige ændringer.

De økonomiske vilkår for pensionisterne er totalt ændrede, og for nogle pensionister – selv om det ikke er de fleste – er der sket en forringelse. Ændringerne er først og fremmest urimelige, fordi der deri ligger et afgørende brud med folkepension til alle uanset deres indtægter ved siden af.

For det andet er det urimeligt at gennemføre ændringerne med så kort varsel; netop mange pensionister har svært ved at følge med i de store ændringer. Men det afgørende er, at hvis man vil gennemføre ændringer af de økonomiske vilkår for pensionister, må man gøre det over en vis periode, så man ikke bare hiver gulvtæppet væk under pensionisten. Pensionisterne har jo disponeret i tillid til de gældende regler, og pensionister er en særlig udsat gruppe. De har ikke de samme muligheder som andre for at ændre på deres økonomiske situation, når de har nået pensionistalderen.

Regeringen har hele tiden prøvet at bortforklare eller forklejne de ændringer, der er gennemført. Regeringen har hele det sidste års tid givet udtryk for, at regeringen netop ikke ville ændre ved folkepensionens grundbeløb. Lad mig komme med nogle eksempler:

Statsministeren sagde ved en konference i februar sidste år:

»Folkepension til alle uanset indtægt har siden 1956 været fundamentet for en tryk alderdom uanset status og tidligere tilknytning til arbejdsmarkedet. Denne model, hvor alle uan-

[Eva Kjer Hansen]

set tilknytning til arbejdsmarkedet er sikret en tryk alderdom, skal fortsat fastholdes som grundstammen i vores velfærdspolitik. Vi vil ikke slippe det danske velfærdsprincip, der ligger til grund for vores pensionssystem.«

Op videre sagde statsministeren ved den pågældende konference:

»Regeringen er indstillet på, at det nuværende niveau for folkepension skal fastholdes.«

Så tydeligt blev det altså sagt i februar måned sidste år og vel på et tidspunkt, hvor man lige så langsomt var ved at gøre sig overvejelser om, hvordan skattereformen skulle se ud. Så det er altså ikke bare på det seneste, at der har været citater; det var der også sidste forår.

Siden skete der så det, at økonomiministeren i forsommeren kom med en melding om, at nu skulle reguleringen af pensionerne ændres. Men under de opfølgende spørgsmål her i salen afviste finansministeren det pure og sagde, at det ikke var regeringens politik, og finansministeren bedyrede, at man aldrig ville se ham som tilhænger af at indkomstgraduere folkepensionens grundbeløb. Alligevel blev altså skattereformen og bruttoficeringen af folkepensionen gennemført med nogle meget væsentlige ændringer.

I åbningstalen var det så igen statsministerens tur, og jeg skal skåne Folketingets medlemmer for endnu en gang at komme med det berømte citat. Men når man sagde, at folkepensionens grundbeløb var det faste fundament, kunne det ikke opfattes på anden måde, end at regeringen ikke ville foretage ændringer i det nye grundbeløb, at grundbeløbet ville ligge urokkeligt fast. Alligevel kom som bekendt lovforslaget om at indtægtsregulere folkepensionen, således at pensionister over 70 år med større arbejdsindtægter mister deres folkepension.

Jeg synes, det virker urimeligt med så mange forskellige meldinger over for pensionisterne, og jeg kan godt forstå, at pensionisterne så bliver forvirrede, og at mange føler sig godt og grundigt snydt, for netop de mange forskellige meldinger, hvor man prøver at sige, at der ikke vil ske nogen ændringer, og så alligevel bagefter gør det modsatte, er jo det, der gør, at mange så ikke kan føle tillid til, hvad regeringen siger.

Et helt andet problem er, at pensionisterne også blev forkert informeret om, hvordan de

skal forholde sig. De behøver ikke selv at gøre noget som følge af skattereformen, stod der i den informationspjece, der blev sendt ud. Alt så stik imod, at oplysningspligten gælder, og at pensionisten egentlig selv skal gøre opmærksom på forandringer, der kan medføre ændringer i pensionsudbetalingen, opfordrede man pensionisterne til ikke selv at gøre noget. O.k., pjecen er blevet trukket tilbage, og der er så netop i dag kommet en ny pjece ud, hvor der retteligt står, at man skal henvende sig til kommunen og meddele eventuelle ændringer i sine økonomiske forhold.

Vi har med i vores dagsordensforslag, at pensionisterne bør have ret til efterregulering af folkepensionen, således at den kommer til at svare til det aktuelle beregningsgrundlag. Jeg kan kun sige, at jeg synes, det er positivt, at regeringen nu åbenbart også er parat til at iværksætte denne efterregulering.

Det handler dybest set om, at pensionister skal kunne have tillid til politikerne. De skal kunne stole på, at det, de har disponeret i forhold til, ikke bare pludselig bliver ændret. Og problemet bliver jo ikke mindre af, om det er mange eller det er få, der bliver ramt af disse omlægninger og forringelser. Det afgørende er, om man kan regne med, hvad der bliver lovet, og derfor har vi nu foreslået, at man skal genoprette folkepensionisternes økonomi.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg synes nu, fru Eva Kjer Hansen undervurderer pensionisternes evner, når hun påstår, at et halvt års varsel er for kort, og at mange pensionister har svært ved at følge med. Man skal huske på, at den gruppe pensionister, vi taler om her, faktisk er pensionister, der stadig er erhvervsaktive, og som har en større arbejdsindtægt. Jeg tror såmænd ikke, de er særlig tilfredse med at få det prædikat på sig.

Det, jeg så også godt vil sige noget om, er fru Eva Kjer Hansens udtalelser om, hvad statsministeren sagde i februar måned. Hun siger fuldstændig korrekt, at statsministeren sagde, at det drejer sig om *tidligere* erhvervsaktive. Selvfølgelig drejer det sig om tidligere erhvervsaktive, for det er jo præcis derfor, der ikke bliver skåret i grundbeløbet, når man er tidligere erhvervsaktiv. Og så må jeg sige, at det er fuldstændig rigtigt, når fru Eva Kjer

[Anne-Marie Meldgaard]

Hansen siger, at vi har svigtet. Vi har svigtet på den måde, at vi har forhøjet pensionisternes økonomiske niveau! Det indrømmer jeg blankt. Men jeg kunne så forstå, at det vil Venstre ikke, at Venstre ønsker at fastholde niveauet, som vi kender det i dag.

(Kort bemærkning).

Bjarne Ørum (RV):

Fru Eva Kjer Hansen sagde, at man skulle se på tallene over en længere periode.

Så vil jeg lige gøre opmærksom på, at i regeringens konvergensprogram forudsættes det, at indkomstoverførslerne følger satsreguleringen, og det sikrer så, at personer på overførselsindkomst – herunder pensionister – bevarer deres levestandard i forhold til erhvervsaktive. Det håber jeg at den borgerlige opposition synes er en god idé.

Nu ved jeg ikke, hvad »over en længere periode« er; men jeg kan forstå af Venstres skatteoplæg fra i går, at man faktisk mener, at indkomstoverførslerne skal nulstilles frem til år 2004. Men da det jo er ganske nyt, kan det være, at jeg har misforstået det; men hvis det ikke er tilfældet, vil der i hvert fald blive en forskel frem til år 2004 på regeringens nuværende oplæg og så Venstres på godt og vel 11.000 kr. for en gift pensionist og på godt 15.000 kr. for en enlig pensionist.

Jeg håber, at vi kan få en kommentar fra Venstre. Mener Venstre, at man skal nulstille indkomstoverførslerne frem til år 2004 i det program, der blev lagt frem i går som Venstres skatteoplæg?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at jeg stillede to enslydende spørgsmål til de tre partier, der står bag dagsordensforslaget og forespørgslen her i dag.

Det Konservative Folkeparti henviste til besparelser, der skulle dække de merudgifter, der måtte være her, og at man havde fremlagt dem i forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 1994. Fair nok – det var lidt diffust, men dog et bud.

Fra de to Venstreordførere har jeg ikke hørt noget præcist bud på for det første de 2,4 mia. kr., der er tilført pensionistområdet ved om-

lægninger i forbindelse med skattereformen. Hvor vil man sætte grænsen for, hvad man vil fjerne, og hvordan vil man finansiere de punkter, der ligger i dagsordensforslaget her i dag?

Man kan også sætte spørgsmålstegn ved det, der blev offentliggjort i Børsen den 28. februar, som jeg tidligere har henvist til, og som jo viser, at partiet Venstre ønsker en ganske markant ændring af udviklingen, og vi kan få en meget interessant diskussion om, hvad det vil betyde, at man nulstiller udviklingen. Det er jo det, man foreslår, og det er da et interessant budskab til landets pensionister.

Jeg mærkede mig også, at fru Eva Kjer Hansen sagde, at ændringerne bør ske gradvis, og at pensionisterne skal have tillid. Derfor må jeg gå ud fra, at de tal, hr. Peter Brixtofte nævnte her fra talerstolen, ikke var skud på, hvad han forventede at en socialdemokratisk ledet regering ville gøre, men vel en forventning om, at den ændring i regeringens sammensætning, som partiet Venstre jo ofte gør sig til talsmand for, vil ske efter næste valg. Så det er måske den ærlighed, fru Eva Kjer Hansen var inde på: at det er partiet Venstre, der har disse synspunkter med hensyn til grundbeløbs udvikling. For der er et eller andet, der gaber i argumentationen, og det gaber voldsomt: Det gaber voldsomt imellem, at man siger, at man vil nulstille udviklingen, men ikke siger noget om, hvordan man vil finansiere de ting, der står her, og slet ikke nævner, hvor brudgrænsen går for de 2,4 mia. kr., der er sendt ud i systemet til pensionisterne. Lad os få et svar.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Når der i den dagsorden, som er fremsat af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet, i den sidste pind ikke er sat nogen datofrist for, hvordan pensionisterne skal have ret til deres efterregulering, er det med god grund, idet vi i Fremskridtspartiet synes, det er ganske urimeligt, at skattevæsenet kan regulere pensionistens forhold tre år tilbage, mens den stakkels pensionist har at melde sig på matriklen inden seks måneder, hvis vedkommende vil opnå sin ret. Og den ulige stilling, hvor det offentlige har langt større rettigheder end den private, som er den svage part, synes vi er urimelig, og det er grunden til, at der ikke er nogen frist.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det er godt timet for os andre, at Venstre vælger dagen før sådan en debat at fremlægge et større program. Der kan vi nemlig se, hvad Venstre måske vil – i modsætning til, hvad der fremgår af ordførertalen, som mest handler om, hvad man synes at regeringen gør forkert, men ikke fortæller noget om, hvad man selv vil. Men det, vi kan læse ud af Venstres udspil i går, er – hvilket også hr. Jørn Pedersen var inde på – at man vil nulstille udgifterne i det offentlige og herunder nulstille indkomstoverførslerne.

Er det den hilsen, som man synes er relevant at komme med mandag, når man så tirsdag kører en debat om pensionisterne, hvor man siger, at man i øvrigt er pensionisternes store fortaler. De skal have flere penge – sådan lyder det – samtidig med at man mandag foreslår, at der over de næste ti år tages mellem 10.000 og 15.000 kr. fra pensionisterne – afhængigt af, om de er enlige eller gifte. Mellem 10.000 og 15.000 kr. pr. år! Det er dog noget af en hilsen. Men det skal dog siges, at man har krammet godt inde med det: Det er sådan noget, man skal læse i forudsætningerne for Venstres pæne økonomi; men det siger alligevel noget om, hvad det reelt er, man vil pensionisterne.

Når fru Eva Kjer Hansen siger, at man vil genoprette pensionisternes forhold, synes jeg, det trænger til en yderligere kommentar ud over det med, at man faktisk vil nulstille pensionerne i de næste ti år.

Vil man med denne genopretning af pensionisternes forhold forlange, at pensionisterne betaler de 2,4 mia. kr., de har fået i forbindelse med skattereformen?

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Jeg takker for interessen for Venstres skattepolitiske program. Det var måske emnet for en anden forespørgselsdebat; det fortjener det. Jeg kan med det samme sige om de 2,4 mia. kr., at dem beholder pensionisterne naturligvis. Og oven i det har vi så de forslag til forbedringer, som fremgår helt krystalklart af en dagsorden, vi har formuleret sammen med Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet ved at fortælle, hvad vi ville. Det er så et element

blandt mange forslag, som tilsammen koster omkring 12 mia. kr., som der er fuld dækning for i vores fælles ændringsforslag til finansloven – sammen med Det Konservative Folkeparti – og dér kan man slå op og se, præcis hvor vi anviser de færre offentlige udgifter.

Så bliver der spurgt om nulvækst inden for den offentlige sektor – det lyder også forfærdeligt! Tænk, hvis den offentlige sektor endelig på et tidspunkt skulle gå i stå og ikke længere vokse! Det var dog forfærdeligt!

Dér har vi faktisk den indstilling i partiet Venstre, at vi mener, at den eneste vej til at opnå lavere skatter, er, at den offentlige sektors samlede størrelse forbliver uforandret i faste priser, og at man i stedet lader den private sektor vokse. Så bliver den offentlige sektors tyngde i forhold til den samlede produktion mindre og mindre, og så er der en reel baggrund for lavere skatter.

Når det gælder indkomstoverførsler – hvis der ellers er nogen, der er interesseret i at høre svaret; det er svært at føre en debat med nogle, der dels ikke har været til stede på det tidspunkt, hvor det første gang blev diskuteret, og dels, når de nu kommer, så ikke gider høre på svaret – vil jeg bare gøre opmærksom på, at det naturligvis er sådan, at indkomstoverførslerne skal reguleres som alle andre indkomster i samfundet. Det er en klar forudsætning for Venstres politik.

Men det er nu engang sådan, at i Venstre mener vi, at man kan rationalisere dele af den offentlige sektor – uha, det ligger fjernt fra socialdemokratisk tankegang, det kan jeg godt se – inden for administrationen kan man f.eks. sagtens klare sig med færre medarbejdere og samtidig gøre det langt bedre.

Anden næstformand (Grove):

Jeg har nu to korte bemærkninger, og derefter går vi videre i ordførerrækken. Først fru Eva Kjer Hansen.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg skal knytte et par kommentarer til fru Anne-Marie Meldgaards indlæg. Jeg har overhovedet ikke kommenteret regeringens og SF's forslag om de seks måneder. Det har jeg overhovedet ikke udtalt mig om, men jeg er da meget glad for, at det ser ud til, at regeringen er

[Eva Kjer Hansen]

enig med os i, at vi skal sikre, at alle pensionister får ret til en efterregulering af folkepensionen, således at den kommer til at svare til det aktuelle beregningsgrundlag.

Det, jeg var inde på, var, at det er grueligt galt, at man først i en informationspjece fortæller pensionisterne, at de ikke skal gøre noget, når vi ved, at der er en oplysningspligt, som egentlig forudsætter, at pensionisterne netop aktivt meddeler, at der er sket nogle ændringer, sådan at de får den korrekte beregning.

Med hensyn til statsministerens indlæg på konferencen i februar sidste år vil jeg holde fast i, at statsministeren bl.a. sagde: Regeringen er indstillet på, at det nuværende niveau for folkepension skal fastholdes. Det synes jeg dog er en meget klar og markant udtalelse, og så gennemfører man alligevel kort tid efter en skattereform med nogle voldsomme omlægninger og med en reduktion af folkepensionens grundbeløb.

Det blev i øvrigt fulgt op af finansministeren ved en senere diskussion her i salen, hvor finansministeren gav udtryk for, at man aldrig ville se ham som tilhænger af en indkomstgraduering af folkepensionens grundbeløb.

Jeg forholder mig blot til det, der er blevet udtrykt fra regeringsmedlemmernes side, og jeg synes, det er vigtigt at holde fast i, at man altså siger det ene, men gør noget andet, når det kommer til stykket.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg synes, det var dejligt at høre hr. Peter Brixtofte indrømme, at der var givet 2,4 mia. kr. i lettelser til pensionisterne. Det var skönt. Samtidig vil jeg så gerne spørge hr. Peter Brixtofte, hvor mange penge Venstre har tænkt sig at ville bruge yderligere til at forbedre pensionisternes vilkår i de forslag, der er i det dagsordensforslag, de tre oppositionspartier har fremsat.

Til fru Eva Kjer Hansen: Jeg indrømmer, at jeg ikke har hørt fru Eva Kjer Hansen nævne et halvt år, men kort varsel, og når jeg så ved, at der er tale om et halvt år, så er det jo logisk, at jeg hentyder til det.

Op så synes jeg også, det var opløftende at høre fra fru Eva Kjer Hansen, at efterhånden tages statsministerens ord for pålydende, i ste-

det for at man hele tiden har mistro til det, der bliver sagt. For der er ikke nogen af de påstande, der er kommet her om, hvad statsministeren har sagt enten i februar eller har sagt i sin åbningsredegørelse, der kan tages for pålydende.

Lilli Gyldenkilde (SF):

En del danske folkepensionister har det jo meget godt økonomisk set. En del har haft godt fast arbejde med en god løn, hvor de har kunnet spare op via forskellige pensionsordninger, eller de har været tjenestemænd og har så en tjenestemandspension.

Men for de lavest lønnede tjenestemænd er der nu ikke så meget at råbe hurra for. Alligevel har de jo også bedre pensioner end en ganske almindelig folkepensionist, der får fuldt tillæg, fordi de ikke har andet ved siden af pensionen.

Det er den sidste gruppe, vi interesserer os for og koncentrerer os om i SF ud fra den grundtanke, at de, der har mindst, skal have mest. De, der har mindst, er som hovedregel ufaglærte mænd og kvinder – især kvinder – der gennem arbejdslivet ikke har haft det gode faste arbejde, ej heller en god fast løn, så det har kunnet give nogen opsparing af betydning.

I SF er vi godt tilfreds med, at vi har et pensionssystem, der er opbygget på en grundpension og en tillægspension. Det sikrer, at der er mulighed for at give dem, der har mindst, mest.

Når debatten her i dag er rejst, så er det bl.a., fordi V, K og Z vil have den del af skattereformen, der angår pensionisterne, ført tilbage til tiden før skattereformens indførelse. Som bekendt stemte SF ikke regeringens skattereform hjem. Det var helt og alene regeringens egne dengang 90 mandater, der sørgede for det. SF var og er af den mening, at skulle vi have en skattereform, så skulle det være for at hjælpe de dårligst stillede. Det var, om jeg så må sige, det omvendte, der blev gjort.

Jamen hvorfor vil SF så ikke være med til at føre den del tilbage af skattereformen i det mindste for pensionisterne? Det vil SF ikke, fordi der i forbindelse med reformen skete en omlægning, der betyder, at tillægssiden i pensionisternes udbetaling blev bedre, og fordi der blev indført regler, der betyder, at de, der tjener penge ved siden af, at de er pensionsbe-

[LIII Gyldenkilde]

rettigede, selvfølgelig får en gradueret pension. Det er efter SF's mening retfærdigt, og denne del støttede vi da også.

Hvis nu SF støttede, at vi gik tilbage til de før skattereformen eksisterende regler, ville Venstre, Konservative og Fremskridtspartiet jo ikke imødekomme SF's pensionssynspunkter; snarere tværtimod. Det, vi hele dagen har hørt på, er jo, at de bedst stillede pensionister skal have deres indtægter reguleret tilbage, så de bliver bedre end for dem, der i dag har fuldt grundbeløb og fuldt tillæg. Det er jo det, hele debatten i dag har handlet om.

Når jeg indledningsvis siger, at en del pensionister har gode økonomiske vilkår, så er det for samtidig at sige, at de, der kun har den nøgne pension, såmænd ikke har så meget at råbe hurra for. Det ville have været en god gerning at sikre, at de kunne få en lille forhøjelse, for der er såmænd ikke meget at betale miljøafgifter af for deres vedkommende. Det kunne ikke lykkes; det er ærgerligt. Det må vi så tage fat i efter et kommende valg.

Når det er sagt, så har jeg også lyst til at tage et par andre temaer op, for jeg tror nemlig, at pensionisterne også er meget optaget af, hvordan man egentlig sikrer, at de får en ordentlig hjælp, tryk og omsorg i deres eget hjem, og hvordan de sikres en plejehjemsplads, når de ikke kan holde ud at være hjemme mere eller ikke *kan* være hjemme mere. Det er meget presserende, og det er en meget presserende sag at få noget gjort ved.

Der mangler små velfungerende plejehjem i det her land, men i stedet for satses man på de store plejecentre, hvor overskueligheden forsvinder for mange ældre. Der bliver flere og flere senildemente blandt vore gamle, der kommer på plejehjem, og mange i eget hjem af denne gruppe er en stor belastning for deres pårørende. Derfor er der også mere end nogen sinde brug for aflastningspladser, og det betyder også, at vi har brug for nogle flere plejehjem.

Der er brug for meget veluddannet personale og nok af det. De fleste undersøgelser, der er lavet, viser, at pensionister og handicappede stort set er tilfredse med deres hjemmehjælp, men der er for lidt af den, og der mangler vikarer, der kan komme ud til afløsning.

Der er også brug for at kunne klage over manglende hjælp, hvilket der som bekendt sid-

der en gruppe og arbejder med foranlediget af SF's sidste dagsorden på dette område. Det arbejde må i øvrigt snart være færdigt, og det vil vi efterlyse.

Der er efter SF's mening også alt for meget forskel på hjælpeforanstaltninger og plejehjemsmuligheder kommunerne imellem; nu er kommunerne jo allerede blevet inddraget i dag, så derfor tillader jeg mig at tage det her med også. Ansvar for disse områder er jo helt klart ført ud i kommunerne, og det vil SF heller ikke lave om på, men der skal ikke herske tvivl om, at når Folketinget udarbejder garantiordninger for børnepasning og for ventelister til hospitaler, så må der også gælde et ansvar for at få fastlagt nogle garantiordninger for de ældre i vores samfund, så kommunerne ikke bare kan gøre helt, hvad der passer dem.

Rettigheder og retssikkerhed er to temaer, der vil være fremherskende på pensionistområdet i de kommende år. Nu tager vi fat på det i dag, og for SF's vedkommende fortsætter det, indtil alle ældre bliver betragtet som ligeværdige borgere, der er på pension.

Det skal sikres, at pensionisterne får det, de er berettiget til. Det får de ikke altid med det nuværende reguleringssystem. Pensionisterne kan selvfølgelig få deres pension omberegnet, når de retter henvendelse herom, men de kan ikke få tilbagebetalt det, de var berettiget til, før de henvendte sig. Det er der altså ikke mange uden for dette hus der kan forstå, og ærlig talt mener jeg, at det er en systemfejl i hovederne på folk, der laver vores systemer, at det ikke for længst er gået ind, at folkepensionen ikke skal betragtes som en almisselov – for det er den jo ikke. Den er en rettighed, og derfor skal gamle ikke diskrimineres, så de ikke får deres berettigede beløb.

Vi havde i SF gerne set, at det kunne ske løbende år for år, ligesom man nu får efterreguleret skatten. Det kunne vi ikke få flertal for, og det var ærgerligt, men jeg tror, at vi med den dagsorden, der nu er opnået enighed om mellem regeringen og SF, er på vej i den retning, som jeg gerne vil gå. Hvis det fremover automatisk vil blive indberettet til kommunen, når en person gift med en pensionist går på efterløn eller på efterlønnens laveste sats, så er det et fremskridt. Så må vi en tid leve med, at der stadig skal rettes henvendelse. Men at der kan ske en efterbetaling på op til et halvt år fra

[Lilli Gyldenkilde]

tidspunktet, hvor ændringen er sket, det er jo nu en realitet.

Så vil jeg sige lidt om fremtiden, for den debat, der har været i dag, må jeg jo nok sige er gået meget på fortiden. Socialreformkommissionens udspil om, at vi ikke fremover har råd til de mange ældre, der bliver at forsørge, og det faktum, at rigtig mange i disse år og fremover vil kunne lave egne kapitalpensioner og/eller have arbejdsmarkedspensioner, betyder selvfølgelig, at en gennemgribende analyse, der ikke kun arbejder med gennemsnitstal, faktisk er noget, der trænger sig meget på.

Der er ingen tvivl om, at der bliver flere og flere ældre. Der er heller ikke tvivl om, at vi fremover bliver nødt til at indtægtsregulere pensionerne. Der er såmænd heller ikke tvivl om, at vi i disse år begår samme fejl, som da Den Sociale Pensionsfond blev oprettet: Vi skaber nogle forventninger til pensioner, både offentlige og private, som samfundsøkonomien ikke kan bære bliver udbetalt. Der skal ikke være tvivl om, hvor SF står i denne sammenhæng. Vi mener, at vi bliver nødt til at indtægtsregulere, og vi mener, at de, der har mindst, selvfølgelig skal have mest.

Og må jeg så have lov at sige til de borgerlige partier, som nu har gjort en dyd af, at nu skulle de sandelig hjælpe alle dem, der har i forvejen: Jeg håber ikke, at de stemmer imod det af regeringen og SF fremsatte dagsordensforslag, for de har jo selv udtrykt i dag, at de synes, at vi skal i gang med denne efterregulering nu. Det var et stort ønske og noget, der var meget fremme i debatten efter indførelsen af skattereformen. Det er derfor, SF er gået efter det her, for vi håbede på, at det kunne vi vel i det mindste få igennem. For jeg drømte ikke om, at regeringen ville finde sig i, at dens skattereform blev udhulet ved et dagsordensforslag i Folketinget, naturligvis ikke. Det ville være helt urealistisk at tro det. Så jeg går ud fra, at de borgerlige partier også må stemme for denne dagsorden.

Og det er i grunden ikke så galt, for nu får vi jo taget fat på noget, som vi bør være enige om alle sammen. Vi kan ikke leve med, at der stadig væk er nogle, der tror, at vores pensionsystem er et almissesystem. Selv om de kalder det noget andet, så er det jo det, der ligger til grund for, at man ikke kan få løbende reguleringer af sine pensioner.

Kirsten Jacobsen (FP):

Når Fremskridtspartiet har været med til at rejse denne forespørgsel i dag, så er det selvfølgelig for at prøve, om det kunne lykkes at få regeringen til at rette op på nogle af de skævheder, der er i skattereformen over for pensionisterne.

Fremskridtspartiet har hele tiden stået fast på, at der skal være en ordentlig samfundspension til alle uanset egne forhold, og det gør vi stadig. Derfor har vi også mange gange stillet forslag om en forbedret folkepension, og jeg vil gerne understrege – særlig fordi fru Lilli Gyldenkilde mente, at man i dag kæmpede for de rige pensionister – at Fremskridtspartiet aldrig har forsømt nogen lejlighed til hverken fra talerstolen eller i forbindelse med afstemninger at sikre de svageste pensionisters rettigheder og kæmpe for dem – næsten altid sammen med SF. Efter at Socialdemokratiet er kommet i regering, er det jo, som om deres synspunkter på dette område er blegnet ganske betragteligt.

Det er jo ikke så mærkeligt, at vi, der har rejst denne forespørgsel, gang på gang tager statsministerens bemærkninger i åbningstalen frem, for uanset hvordan man vender og drejer det, så var det billede, statsministeren skabte i befolkningen, at folkepensionens grundbeløb var urokeligt, og det stod regeringen på, og det kunne man regne med.

Særlig måtte man jo få det indtryk, fordi der ganske kort tid før havde været udtalelser af økonomiministeren i Børsens Nyhedsmagasin, hvor økonomiministeren den 28. maj 1993 havde sagt, at det danske velfærdssamfund var overbelastet af en syg moral. Danskerne kræver konstant flere offentlige tilskud, men det skal stoppes, siger økonomiminister Marianne Jelved, som varsler reduktioner i de vellønnedes børnecheck og i folkepensionen, i raske pensionisters hjemmehjælp m.m.

Det var faktisk det, statsministeren gik ud og dementerede – jeg tror sågar sammen med finansministeren: Det var nogle fremtidsudsigter i Socialkommissionens rapport, som ikke havde noget med regeringsgrundlaget at gøre. Derfor er vi selvfølgelig også meget optaget af den garanti, man følte statsministeren gav både Folketinget og pensionisterne.

I den debat, som vi nu har haft, er det blevet sagt mange gange: Jamen det er jo kun nogle ganske få, der bliver ramt. Lad os så se på,

[Kirsten Jacobsen]

hvem det er, der bliver ramt. Ja, det er dem, som har for høje fradrag, står der, eller for høj gæld. Ja, det er såmænd ganske almindelige boligejere, for der gives ikke fuld kompensation for reduktionen af rentefradragsretten i form af reduktion af lejeværdien. Samtidig har de samme pensionister jo skullet se på, at deres ejendomsværdier steg ganske betragteligt i forbindelse med den sidste vurdering, og det er ejendomsskatterne også.

Selv om det måske ligger en lille bitte smule uden for temaet, kunne jeg godt tænke mig at spørge skatteministeren, om ikke skatteministeren snart har tænkt sig at fastsætte en anden renteprocent for de pensionister, som får indfrosset deres ejendomsskatter. Det er ganske uhørt, at man stadig beregner 6 pct. rente, som ikke er fradragsberettiget. Det var en rentesats, man fastsatte, da renteniveauet her i landet var 14. I dag er det 6, og så kan ministeren selv regne sig frem til, hvad det betyder i reel rente.

Men som jeg sagde før: Fremskridtspartiet ønsker tryghed, og vi ønsker en reel tryghed for de gamle. Det betyder også, at vi er helt enige med SF i, at der jo er andre områder end pensionen. For den enkelte pensionist handler det jo om, hvordan hverdagen er, og for dem, der kun har folkepensionen, er det altså deres hjemmehjælp, det er den plejehjemsplads, de ikke kan få, det er alle de manglende rettigheder, som også tæller med i billedet.

Det burde regeringen også se at få noget gjort ved. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt. Vi kan ikke være bekendt, at vi her i Folketinget snakker om at afskaffe ventelisterne til operationer osv., men helt glemmer at snakke om alle de pensionister, som ligger og venter på en plejehjemsplads på hospitalsgangen og ikke har andet privatliv end det, der er i et skab.

Så Fremskridtspartiet kunne godt forestille sig at fremsætte forslag om at lave garantiordninger, minimumsrettigheder for pensionister med hensyn til hjemmehjælp osv. For snart flere år siden fik vi i fællesskab vedtaget en dagsorden, men der er jo ikke blevet mange bukser ud af det skind. Hvis ikke regeringen snart har tænkt sig at komme med et initiativ på dette område, vil Fremskridtspartiet gøre det.

Når vi sammen med Venstre og Det Konservative Folkeparti har udformet den dagsorden, som er blevet fremsat, skyldes det, at de punk-

ter, der er indeholdt i dagsordenen, helt nøjagtigt beskriver, hvordan man kan rette op på de skævheder, der er fremkommet som følge af skattereformen.

Når vi har været med til både at stille denne forespørgsel og fremsætte dette dagsordensforslag i den konkrete form, de har, betyder det jo også, at når vælgerne har »belønnet« denne regering efter fortjeneste ved næste valg og givet Folketinget en anden sammensætning, så vil Fremskridtspartiet sammen med Venstre og Det Konservative Folkeparti være parat til at tage et lovinitiativ som beskrevet i dagsordensforslaget.

Med hensyn til regeringens dagsorden, som jeg skal knytte et par enkelte bemærkninger til, står der jo ikke noget som helst andet i den dagsorden end det, der står i den sidste pind i den dagsorden, der er fremsat af hr. Peter Brixtofte på vegne af de tre partier. Det er oven i købet en dårligere formulering, fordi det er en rettighed, man kun har i 6 måneder, og vi synes ærlig talt i Fremskridtspartiet, at det er uanstændigt, at skattevæsenet skal have ret til at regulere indkomsterne i 3 år, mens den pensionist, som ikke får meldt om ændrede forhold inden for 6 måneder, har mistet sine rettigheder.

Derfor vil vi undlade at stemme til den dagsorden, som er fremsat af fru Anne-Marie Meldgaard, de øvrige regeringspartier og fru Lilli Gyldenkilde. Vi ønsker at markere den dagsorden, som er foreslået af de tre partier. Det er den, vi mener skal gennemføres, for at pensionisterne kan have tillid til, at de vil få de løfter indfriet, som statsministeren her fra talerstolen gav den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil sige til fru Kirsten Jacobsen: Hvor er det ærgerligt, at det først er nu, man gør sig helt klart, at man selvfølgelig ikke kunne komme igennem med at få regeringen til at underkende sin egen skattereform og derfor lige så godt kunne have hjulpet til med at få den dagsorden igennem, som vi jo havde snakket om, så pensionisterne kunne få en fuld efterregulering af disse ting fremover.

Det ærgrer mig lidt, men jeg må jo se i øjnene, at det altså ikke lykkedes. På trods af snak også med de borgerlige partier lykkedes det

[Lilli Gyldenkilde]

ikke at få dem til at forstå, at dette med efterreguleringen var et vigtigt punkt. For var man kommet til regeringen med 89 mandater eller 88 mandater – det er lidt svært det dér med 88, 89, 90 i disse dage – og havde sagt: Jamen det er altså det, vi vil have, så tror jeg, vi var kommet lidt længere.

Nu lykkedes det kun SF at komme op på et halvt år, og jeg lægger da meget mærke til, hvad fru Kirsten Jacobsen siger nu, for der kommer jo en ny dag, hvor vi skal kigge på det her igen. Og hvis det gælder for samtlige borgerlige partier, der har rejst denne forespørgselsdebat, at de er indstillet på, at vi skal have den fulde regulering her, så skulle der jo også være gode muligheder for, at vi kan komme videre med det den dag, vi får en ny debat om det.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jamen vi beklager lige så meget, at det ikke lykkedes at få SF med på en dagsorden. Det beklager vi virkelig dybt. Men i Fremskridtspartiet synes vi altså ikke, at det var nok at markere, at det handlede om regulering. Vi ønskede at markere i en dagsorden, at det er folkepensionens grundbeløb, som skal reetableres, og dér kunne SF så ikke være med.

Men som fru Lilli Gyldenkilde sagde, så kommer der andre dage efter denne, og jeg skal gerne give tilsagn om, at et forslag fremsat af hvem som helst om fuld efterregulering vil få Fremskridtspartiets støtte.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal ikke undlade at sige til fru Kirsten Jacobsen og vel egentlig også til de øvrige borgerlige ordførere, at man jo vidste helt præcis, hvad man gjorde, da man i dagsordenen skrev, at indtægtsgradueringen af folkepensionens grundbeløb for personer, der er fyldt 70 år, skulle ophæves.

Det var jo det stiveste stykke hykleri, og enhver kunne da have sagt sig selv, at det ville SF og Lilli Gyldenkilde – skal jeg også sige fru om mig selv? Ja, det skal jeg vel – det ville fru Lilli Gyldenkilde i hvert fald aldrig gå med til.

Så man vidste jo helt præcis, at i samme øjeblik, man foreslog det, ville SF selvfølgelig

prøve at få sit synspunkt igennem et andet sted. Det er ikke lykkedes helt; det er lykkedes halvt. Og det er da i grunden meget godt af 15 mandater.

Sonja Albrink (CD):

Enhver kan forstå, at der breder sig uro og nervøsitet, hver gang der planlægges, for slet ikke at tale om når der gennemføres store ændringer på skatteområdet. Det gælder selvfølgelig også blandt pensionisterne, hvor der er mange, der bestemt ikke har for meget til dagen og vejen.

Ved skattereformens ikrafttræden kunne man da også se overskrift efter overskrift i aviserne med malende skildringer af, hvor forfærdeligt det hele så ud. Det var vi ærlig talt bekymrede over i CD, for i regeringen havde hensigten lige fra begyndelsen været helt klar angående pensionisterne: Deres forhold måtte ikke forringes. Generelt får pensionisterne større skattelettelser end lønmodtagere med samme indtægt, fordi der ikke skal betales arbejdsmarkedsbidrag af pensioner, men samtidig er det sådan, at pensionsydelse er gjort mere afhængige af en eventuel anden indkomst.

Det kan man så vælge at være imod, men her synes jeg nok det er nødvendigt at holde sig for øje, at når ydelser gives bredt til store befolkningsgrupper uden skelen til, hvordan deres økonomi i øvrigt ser ud, svækkes mulighederne for at gøre noget ekstra for dem, der har de allerringeste forhold.

I CD stod vi helt og fuldt bag den udtalelse fra statsministeren, som slog fast, at folkepensionen skulle være det faste fundament for al pensionsopsparing. Derfor var vi også kede af, at det var nødvendigt med den ændring, der medførte, at grundbeløbet blev gjort afhængigt af arbejdsindtægter for alle folkepensionister, også for dem over 70 år. Årsagen til CD's betænkelighed kan måske nok siges mest at være af psykologisk karakter, fordi der kunne skabes tvivl med hensyn til, hvad vi nu uberettiget kunne mistænkes for at være ude på. Men da der samtidig skulle findes et antal millioner kroner og vi jo ikke i regeringen bare kunne lade stå til over for anklagerne fra oppositionen om, at pengene fossede ud af statskassen, måtte vi i CD se i øjnene, at de penge kunne vi ikke forsvare at tage fra andre områder.

[Sonja Albrink]

I firkløverregeringens tid var CD med til at gøre det tilsvarende over for pensionisterne i alderen 67–69 år, og ud fra et ikke særlig indviklet overslag må det antages at have berørt betydelig flere, end der er tale om for de over 70-årige. Det er jo alene arbejdsindkomst, der er afgørende.

For nu at vende tilbage til de kedelige avisoverskrifter viste det sig heldigvis efterfølgende, at når folk fik deres skatteforhold korrekt beregnet, når alle relevante oplysninger kom på bordet, var det faktisk en kendsgerning, at langt de fleste fik et større rådighedsbeløb end tidligere. De fik altså samlet set en fordel ud af omlægningerne som følge af skattereform og bruttoficering.

Mange tilfælde gav et skævt billede, fordi man havde glemt at tage hensyn til ægtefællens indtægtsforhold, men indtægtsforholdene påvirker jo hinanden gensidigt, og det endelige resultat skal ses under ét for begge ægtefæller.

Hvad angår de uheldige virkninger for visse grupper som følge af bruttoficeringen, kan jeg kun sige, at det blev der rettet op på med lovforslag nr. L 137, som blev vedtaget i december måned – også til CD's tilfredshed.

Når disse ting er sagt, er det også på sin plads at erkende, at jo flere og jo mere indviklede regler der indføres, desto mere påkrævet er det med en ordentlig information til borgerne. Og den skal være udformet og skrevet i et sprog, der er til at forstå. Skattereform og bruttoficering oven i hinanden er en stor mundfuld, må man sige.

Tanken om bruttoficering af pensioner er ikke ny. I CD har vi beskæftiget os med den i årevis, og vi har ønsket den. Vi har ønsket den skattemæssige ligestilling af pensionister og alle andre, og vi har ønsket at blive af med den umyndiggørelse, der lå i det gamle princip. Men der er ikke noget at sige til, hvis alt det nye skaber usikkerhed og da især i de tilfælde, hvor beregningerne af folks udbetalinger har været behæftet med regulære fejl.

Den sidste måneds tid forekommer at have været fri for ramaskrig i medierne, og det må vi tage som udtryk for, at tingene er ved at falde til ro og komme i de rette folder. Det glæder vi os over i CD, for realiteten er, at de fleste pensionister har fået fordel af ændringerne, og de kan bedre end før sammenligne deres indkomstforhold med ikkepensionisters.

Jeg vil i dag også gerne understrege, hvad vi altid har sagt i CD, nemlig at pensionister er lige så forskellige som alle andre; nogle sidder godt i det med et gældfrit hus og nu også med en lavere lejeværdi og med en god, måske privat pensionsordning, mens andre ikke har andet at gøre godt med end folkepensionen og måske en lille ATP. Derfor er det nødvendigt at tage nogle hensyn, så man får en rimelig balance i tildelingen af offentlige ydelser. I alt får pensionistgruppen godt 2 mia. mere til rådighed efter skat i 1994, så jeg synes ikke, nogen er berettiget til at kritisere.

Man bør heller ikke se bort fra, at pensionisterne faktisk er den befolkningsgruppe, der i en årrække har haft den mest gunstige indkomstudvikling. Med ligestillingen får pensionisterne nu automatisk deres andel af skattelettelsen også i de kommende år, uden at Folketinget hvert år skal diskutere, hvordan der skal reguleres, og hvilke særordninger der er behov for, f.eks. som kompensation for de grønne afgifter.

I CD synes vi, at der leves op til de mål, vort parti har om, at pensionisterne skal sikres trygge og ordentlige forhold, og det mener jeg bestemt også jeg kan sige med god samvittighed har været den samlede regerings hensigt. Vi har faktisk alle gjort os umage også med at få rettet de fejl, som næsten uundgåeligt vil indsnige sig i så store omlægninger.

Hvad angår det fremsatte dagsordensforslag, har jeg allerede berørt behovet for en ordentlig information, men i tilknytning til forslaget om at forbedre rettighederne med hensyn til regulering af ydelse ved ændringer i indkomstforholdene opstår der selvfølgelig yderligere behov for information. Det er vi enige i, og i CD er vi ligeledes enige i, at det både er rimeligt og fair med disse forbedrede reguleringsmuligheder.

Bjarne Ørum (RV):

Når man ikke har stemt for skattereformen, gælder der i hvert fald to ting: For det første at have alibiet i orden og for det andet at forsøge at bevise, at flertallet tog fejl. Og ved at nærlæse forespørgslen her i dag og ved at lytte til, hvad der i det hele taget er sagt af den borgerlige opposition, kunne det tyde på, at man har øje for begge dele, men mere for det sidste end for det første.

[Bjarne Ørum]

Ældreområdet er jo godt politisk stof. Vi vil alle gøre alt for de ældre, og nogle vil tilsyneladende gøre mere end andre, så derfor har vi trængsel for at markere os. Men i den situation er det værd at huske på, at hvis man fisker i rørt vand, giver det som regel resultat, og her er der netop tale om, at man fisker i rørt vand. Jeg har tidligere i dag nævnt alle disse påstande, der har været i aviserne; de blev dementeret, de blev afvist, men det nytter jo ikke, for en usandhed, som folk gerne vil tro på, skal demteres ca. 10 gange, før der er ligevægt, og selv nok så rigtige dementier har ikke pressens bevågenhed.

Og det er baggrunden for, at adskillige pensionister føler sig snydt, og det ved højreoppositionen godt; man ved godt, at der er nogle, der føler sig snydt. Men i stedet for at sprede oplysninger om sagen bruger man enkeltteksempler, der isoleret set kan bruges til fremme af generel utilfredshed blandt samtlige pensionister. Det er et kendt trick, det er ikke særlig pænt, men det er kendt, og det bliver åbenbart også benyttet af højreoppositionen her i dag.

Debatten om skatte- og pensionsreformen er, som andre har sagt, desværre kørt af sporet i flere omgange. At forskellige eksempler i pressen har været direkte forkerte, misvisende eller bare misforståede, som ministeren også nævnte, anfægter ikke de politiske sjæle, der er ude i eget politisk ærinde, for ikke at sige, at de er ude med snøren. Og det synes jeg er en skam, for ved at understøtte følelsen hos visse pensionister af, at man er blevet snydt, understøtter man en generel tendens, der logisk nok resulterer i en troværdighedskløft mellem den lovgivende og udøvende magt på den ene side og store befolkningsgrupper på den anden side. Derved kommer den demokratiske beslutningsproces i miskredit, og det rammer også oppositionen – både nu, og hvor den måtte befinde sig i fremtiden. Jeg synes, det er en sørgelig optræden at være tilskuere til, og det er en stor skam for pensionisterne, at de også må finde sig i at blive informeret på denne måde.

Det Radikale Venstre vil godt gentage, at regeringens skattereform betyder, at vi har fået et skattesystem, der er mere retfærdigt end det gamle. Reformens hovedformål er, at alle skal betale en normal skat, og jeg vil sige ligeud, at vi vedkender os arv og gæld. Det er jo således, at den er til gavn for 96 pct. af alle pensioni-

ster, og at det drejer sig om et beløb på ca. 2,4 mia. kr. Så kan man komme med alle de gennemsnitsbetragtninger, man har lyst til, og hr. Peter Brixtofte kan tale om, at det lyder hult. Der er det bare min erfaring, at jo mere hulrum der er, desto større ekko.

Men det skal understreges, at udbetalingerne til en pensionist godt kan være mindre nu af helt andre grunde end de nye pensions- og skatteregler. Jeg skal ikke komme nærmere ind på hele den diskussion, vi har haft om grundbeløbet, men jeg vil sige, at Folketinget jo kort før jul 1993 vedtog en særlig gunstig beregningsmåde af pensionstillæget for pensionister, hvis ægtefælle har en lav løn eller er på dagpenge eller efterløn. Men denne seneste forbedring udbetales af praktiske grunde først af kommunerne fra marts eller april 1994, men med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 1994, og så er det jo ganske interessant at diskutere den i dag – hvor man ikke har set virkningen af den – og lade, som om den slet ikke var besluttet og slet ikke var på vej. Men elendig skal det jo være, og hvis man bliver ved og fortsætter på denne måde, skal det da også nok ende med, at nogle går hen og tror på det.

Der har også været en særlig opmærksomhed omkring den gruppe af gifte pensionister, hvor ægtefællen er erhvervsaktiv og tjener så meget, at pensionen bliver mindre end sidste år, og her synes jeg, det er vigtigt at slå fast, at familierne må se på resultatet af reformerne for begge ægtefæller under ét. Det er væsentligt, at det bliver sagt, hver gang man skal informere om den nye situation.

Om dagsordensforslagene må jeg sige, at jeg synes, det er et godt forslag, der er fremsat af regeringen og har fået tilslutning fra SF, og jeg tror nærmest, det er fru Lilli Gyldenkildes fornemmelse for sund fornuft og god politik, der gør, at SF kan tilslutte sig det.

Men ellers må jeg sige til sidst, at det er min fornemmelse, at der i dette høje Ting ikke findes et nok så lille halmstrå, uden at den borgerlige opposition kan bruge det som redningsbælte. Når nu disse – om end ikke hjælpelese, men i hvert fald politisk skibbrudne – samles på redningsflåden, beslutter man, at man vil agere, som om man var pirater i Det Sydkinesiske Hav. Bevares, det kan være en levevis og en attitude. Men jeg synes bestemt ikke, den er efterlignelsesværdig og slet ikke

[Bjarne Ørum]

anbefalelsesværdig, og jeg håber, at dagsordensforslaget fra regeringen med tilslutning fra SF vil nyde udbredt fremme i dag.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu ved jeg jo godt, at man ikke kan påberåbe sig ophavsret her i Folketinget, men jeg vil lige gøre hr. Bjarne Ørum opmærksom på, at det stort set ikke er SF, der har tilsluttet sig regeringens forslag. Det er regeringen, der har tilsluttet sig det, SF gerne ville have, selv om den ikke har gjort det fuldt ud.

Lysholm Christensen (KRF):

Dagens forespørgsel er rettet til skatteministeren og socialministeren, og de to ministre samt en række medlemmer af Tinget har nu brugt flere timer og et væld af ord på at besvare spørgsmålene.

Når man stiller spørgsmål, er det jo normalt for at få et svar. Man ønsker at få nogle uklarheder belyst og at blive lidt klogere på det spørgsmål, man har stillet, men at der skulle ligge et sådant ædelt motiv bag dagens forespørgsel, kan man have sine tvivl om. For ligegyldigt hvor lang en debat vi havde fået, og lige meget hvor mange ministerbesvarelser der var kommet ud af det, tror jeg egentlig ikke, vi var kommet enigheden nærmere. Jeg tror, at forespørgerne kendte svaret på forhånd, uanset hvad der var blevet sagt her fra talerstolen.

Og derfor er debatten i dag måske i virkeligheden overflødig. Det er overflødigt, at man nu har brugt en masse tid og ord på at besvare dette spørgsmål. Vi kunne være sluppet meget nemmere om ved det, for man kunne ganske enkelt bare henvise til den flotte tryksag, som er omdelt i dag, som er udgivet af Socialministeriet, og som på saglig og pædagogisk måde forklarer, hvordan tingene hænger sammen. Vi kunne have sparet debatten og blot omdelt tryksagen og henvist til den. Den er virkelig smuk og informativ, og jeg synes, vi kan være godt tilfredse med den og takke Socialministeriet for den. Her er svar på alle de stillede spørgsmål, og der er regneeksempler for de forskellige situationer, som førtids- og folkepensionister kan være i.

Det er mange år siden, man har gennemført så store omlægninger af pensionsydelse og skattelove, som tilfældet er under den nuvæ-

rende regering, og jeg kan straks sige, at Kristeligt Folkeparti fuldt ud står bag de omlægninger, der er sket. Vi mener, at vi har fået et mere retfærdigt skattesystem, som har haft nogle afledte virkninger på pensionsydelse, og det er det, dagens debat drejer sig om.

Jeg skal ikke på dette tidspunkt i debatten gentage de mange tekniske ændringer i forbindelse med pensionsberegningerne, men blot sige, at omlægningerne af pensionerne var nødvendige, bl.a. for at hindre, at pensionister med meget store pensionsindtægter skulle få uforholdsmæssigt store skattelettelser. Og det er netop store skattelettelser, der er tale om for en meget stor del af befolkningen. Det er egentlig ubegribeligt, at de 2 mia. kr., som pensionisterne har fået ekstra til rådighed, er blevet så lidt omtalt i debatten i dag, for det er en kendsgerning, at der er 2 mia. kr. mere til fordeling blandt vore pensionister.

Så omfattende ændringer som de omtalte kan jo ikke foretages, uden at man omfordeler store midler. Det er også det, der er sket, og det er det, der giver anledning til de mange misforståelser og usikkerheden hos pensionisterne, når man ikke helt kan gennemskue, hvad der sker. Men det er til fulde blevet påvist i dag, at det kun er nogle få stykker, som er kommet i klemme, og at langt de fleste har fået mere til rådighed efter omlægningen. Pensionister, som kun har folkepensionen til rådighed, har ganske vist ikke for meget. Det er ikke nogen stor ydelse, vi giver til de mennesker, der kun har folkepensionen, men det er vigtigt at fastslå, at de ikke har fået mindre til deres rådighed efter den omlægning, der nu er sket. Og generelt set har pensionister over nogle år haft en bedre indkomstudvikling end så mange andre befolkningsgrupper, så det ser egentlig slet ikke så ringe ud for vore pensionister hertilands.

Jeg skal blot sige til sidst, at det er spændende, om oppositionen i dag har fået optegnet nogle synspunkter i Folketingstidende, som den helst ikke vil citeres for, hvis man måske ad åre kommer i den situation, at man skal til at ændre reglerne for pensionsberegningen. Det kunne jo godt tænkes, hvis man kom i den situation, at der var nogle kvikke folketingsmedlemmer, som slog tilbage i Folketingstidende og så, hvad der er blevet sagt her i dag. Det bliver spændende at se, om der er nogle,

[Lysholm Christensen]

der har fået noget optegnet, som de helst ikke vil citeres for senere, men det vil blive afsløret om nogle år, når vi sikkert igen kommer i en lignende situation.

Jeg skal endelig tilkendegive, at Kristeligt Folkeparti naturligvis stemmer for det dagsordensforslag, som vi selv har været med til at fremsætte.

Skatteministeren (Stavad):

Når vi skal prøve at konkludere en debat som den, vi har haft her i dag, mener jeg egentlig, at det kan gøres forholdsvis kort. Jeg har i hvert fald noteret mig, at Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet helt konsekvent alene har interesseret sig for pensionister, som ud over deres pension har indkomster på over 100.000 kr.

Jeg har også noteret mig, at Venstre med sit udspil i går har vist sit sande ansigt, også over for pensionisterne. Der lægges op til årlige forringelser for alle pensionister i Venstres udspil, og disse forringelser stiger år for år og vil ved slutningen af den 10-års-periode, det strækker sig over, betyde, at enlige pensionisters pension er forringet med ca. 15.000 kr. om året, og for et pensionistægtepar vil det betyde, at man tilsammen mister ca. 22.000 kr. om året. Alligevel har Venstre sammen med Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet stillet nye udgifter i udsigt i det dagsordensforslag, man har fremsat i dag – helt i modstrid med det udspil, Venstre kom med i går – men jeg har også noteret mig, at disse udgifter er man alene parat til at reservere for den gruppe pensionister, som i forvejen er bedst stillet og i forvejen har meget betydelige indkomster ved siden af deres pension.

Jeg har bemærket, at der er ingen, der har kunnet imødegå konklusionen af både socialministerens og mit indlæg, nemlig at vi med skatte- og pensionsoplægningerne rent faktisk har gennemført de største økonomiske forbedringer i mange, mange år med virkning fra 1994 og med stigende effekt frem til 1998. Der er næppe mange pensionister, der er i tvivl om, hvem der reelt varetager pensionisternes interesser: Det flertal, der står bag det dagsordensforslag, som fru Anne-Marie Meldgaard stillede, eller det mindretal, der står bag det forslag, som hr. Peter Brixtofte stillede. Jeg forstår godt, at når pensionisterne ser på de to grup-

per af partier, og når realiteterne tæller og der skal gøres op på regnebrættet, er der størst tilid til den gruppe, der består af Socialdemokratiet, SF, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti, fordi vi i praksis viser, at der er sammenhæng mellem det, vi siger, og det, vi gør, i stedet for at love en hel masse, når man alligevel ved med sikkerhed, at man på intet tidspunkt bliver stillet til ansvar for det.

Man kom med et udspil i går, der bebuder drastiske forringelser for pensionister og andre. Men i dag forvirrer det overhovedet ikke hr. Peter Brixtofte og andre, der lover forbedringer for de bedst stillede pensionister – forbedringer, som der ikke er dækning for i den politik, partiet Venstre står for.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Skatteministeren var urimelig grov i sin fordrøjning af den argumentation, der har været fremført i dag, bl.a. af ordførerne fra Det Konservative Folkeparti. Fremstillingen gik på, at de eneste, vi havde interesse for, var pensionister i ganske bestemte indkomstgrupper, underforstået kun de mere velbærgede pensionister. Det er der intet belæg for i de indlæg, som vi har holdt.

Men så vil jeg godt gøre opmærksom på, at det helt centrale spørgsmål, som jeg rejste i mit indlæg, drejede sig om den overordnede pensionspolitik, som regeringen giver udtryk for i sin kombinerede pensions- og skattereform. Jeg kunne dokumentere, at dette er et stort skridt hen i retning af en indtægtsreguleret folkepension, hvor der ikke bliver taget hensyn til de mennesker, der har sparet op til egen pension, uanset om det er i form af en individuel opsparing eller en kollektiv opsparing. Der er tale om et fundamentalt angreb på de fordele, man ellers kunne have opnået ved f.eks. de nye arbejdsmarkedspensioner og andre former for pensionsopsparing, og det er langt mere interessant at forholde sig til end de forenklinger, som skatteministeren præsenterede for et øjeblik siden.

Formanden:

Hr. Peter Brixtofte for et indlæg i anden omgang, og jeg ville sætte megen pris på, at den ro, der er i øjeblikket, vil vare ved under hr. Peter Brixtoftes indlæg.

Peter Brixtofte (V):

Det, vi har været vidne til i dag, er et billede af en gennemført utroværdig regering. Det er en regering, som har et regeringsgrundlag, hvor man lover pensionister i ejerboliger, at ingen får det ringere, og alligevel har vi i dag fået at vide, at 33.000 pensionistfamilier – hvoraf langt de fleste sidder i egen bolig – er blevet ringere stillet af denne skattereform. Man er altså løbet fra sit eget regeringsgrundlag.

Man er også løbet fra statsministerens udtalelse i hans åbningstale, hvor statsministeren lovede, at folkepensionens grundbeløb var fundamentet for al pensionsopsparing. Det er ikke et bedre fundament, end at alle landets pensionister har fået en kraftig nedgang i folkepensionens grundbeløb. Hvad bliver det næste? Principielt kan man forstå på Socialdemokratiets udlægning, at folkepensionens grundbeløb helt kan bortfalde, og at det alligevel stadig væk vil være i overensstemmelse med statsministerens forsikringer om, at folkepensionens grundbeløb er et fast fundament under pensionsopsparingen.

Der er en særlig gruppe, som totalt har mistet folkepensionens grundbeløb med nogle få dages varsel, fordi man har indført en indtægtsgraduering, og så får vi det sædvanlige svar fra Socialdemokratiet med skatteministeren i spidsen om, at nu interesserer Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet sig alene for de bedrestillede pensionister. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at de tre partier også er indstillet på at fjerne alle de grønne afgifter i skatterformen, og det er helt klart noget, som netop bliver til gavn for dem, der tjener mindst. Enhver ved jo, at både en fattig og en rig pensionist gerne skulle bade lige meget, og et brusebad koster det samme for en fattig pensionist som for en rig, men det tynger langt mere i budgettet hos dem, der tjener mindre. Derfor er det klart, at grønne afgifter altid vender den tunge ende nedad – det ved vi alle sammen – og når man fjerner de grønne afgifter, betyder det omvendt, at man i særlig grad gavner dem, der tjener mindst.

Derudover har vi fået at vide, at alt, hvad der er sendt ud af informationer, er annulleret. Man er nødt til at sende nye pjecer ud, fordi man har vildledt befolkningen, så man kan ikke stole på de oplysninger, man får fra regeringen.

Det har dernæst vist sig i en debat med finansministeren, at der er sendt en meddelelse ud til alle landets kommuner. Den er modtaget i går, og den fortæller, at der nu skal skæres i statstilskuddet til landets kommuner, fordi man skal finansiere skattereformen. Det er oplagt, at under debatten i dag måtte finansministeren sige, at man næsten ikke skulle regne med det, som kom fra regeringen. Det må opfattes således, at man nærmest skal smide meddelelser fra regeringen i papirkurven, og det er egentlig besynderligt. Hvordan kan man sende en meddelelse ud til landets kommuner – en stor tyk sag – der forklarer, hvilke bloktilskud man får i 1995, og som betyder, at den enkelte kommune mister et statstilskud, som svarer til én skatteprocent? En ansvarlig kommune skal rette sig efter den foreløbige besked, prøve at indrette sin økonomi derefter og prøve at finde frem til besparelser eller forberede skatteforhøjelser i overensstemmelse hermed.

Jeg vil slutte dette punkt af med at citere formanden for Kommunernes Landsforening, Hilmar Sølund, som lørdag den 19. februar siger på forsiden af Politiken, efter at kommunerne har fået denne meddelelse fra regeringen:

»Kommunerne har sat udbygningen af børneinstitutioner og ældreboliger op i et højt tempo allerede i år, så i forvejen så 1995 sort ud for os. Men oven på denne melding ser det helt katastrofalt ud, og vi kan helt enkelt ikke holde 1994-serviceniveauet. At udbygge i 1995 er komplet umuligt.«

Og i samme artikel siger cheføkonom i Kommunernes Landsforening, Jan Olsen:

»Det er håbløst, hvis regeringen med den ene hånd giver folk skattelettelser og med den anden hånd tvinger kommunerne til en ringere service. Så kommer folk i høj grad til at betale for reformen.«

Dette bliver nævnt her for at sige, at de tal, der har været fremme hidtil, og som skulle beskrive virkningerne af skattereformen, er urigtige, for de har ikke grønne afgifter med. Det er tal, som ikke omfatter alle de nedskæringer, der bl.a. skal ske i landets kommuner, når man skal betale regningen for den skattereform, der er gennemført.

Formanden:

Der er en meget livlig samtaleaktivitet, især i sidegangen.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Der er et par ting, som jeg synes skal afklares her i debatten, og den ene er, at skatteministeren siger, at der er ingen, der har kunnet påvise i dag, at der er nogle pensionister, som mister væsentlig meget. Jeg vil sige for SF's part, at vi føler os ikke overbevist om, at der ikke bliver nogle pensionister, som bor i kommuner med høje beskatningsprocenter, som vil komme i den situation, at de får meget, meget svært ved at betale de kommende miljøafgifter.

Når det er sagt, vil jeg godt bede om et svar fra hr. Peter Brixtofte, som nu har – om jeg så må sige – knaldet til debatten hele dagen om indtægtsreguleringen af grundpensionen, og at det dog er forfærdeligt: Var det ikke en regering, som Venstre deltog i, der i 1982/1983 indførte graduering af pensionerne efter indtægt for folk mellem 67 og 69 år? Vil hr. Peter Brixtofte ikke godt komme op på denne talerstol og bekræfte, at sådan var det?

Og punkt 2: Vil hr. Peter Brixtofte komme herop og bekræfte eller afkræfte, at hvis Venstre skulle komme igennem med en nulstilling af overførselsindkomsterne frem til år 2004, vil det til den tid betyde en nedgang for et pensionistægtepar på 22.000 kr. årligt og for en enlig på 15.000 kr. årligt?

Efter den debat, vi har haft i dag, kan jeg forestille mig, at de få journalister, der har holdt ud så længe, vil skrive i morgen, at det var vel nok også forfærdeligt, at de borgerlige ikke kunne få igennem, at man ikke skulle indtægtsregulere, og at man ikke skulle give noget mere, og hvad ved jeg. Folk skal i hvert fald vide, at det bl.a. var hr. Peter Brixtoftes parti, der påbegyndte indtægtsreguleringen af pensioner for folk over 67 år, hvis de havde arbejdsindtægt ved siden af, og at Venstre påregner at spare over 20.000 kr. på et ægtepar, når de vil nulstille overførselsindkomsterne.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

For 2½ time siden bekræftede jeg, at i 1982/1983 indførte den daværende regering sammen med Socialdemokratiet en indtægtsgraduering af folkepensionens grundbeløb for de 67–69-årige, og jeg gav også begrundelsen herfor og sagde, at det var slutstenen. Vi ønskede ikke at gå videre, og derfor er vi imod, at man går videre for de over 70-årige, ligesom vi

er imod, at man generelt nedsætter grundbeløbet for alle.

Og så tilbage til det, som stammer fra skatteministeren, og som er lige så utroværdigt som de pjecer, der sendes ud og skal annulleres: spørgsmålet om, at man skal nulstille overførselsindkomsterne. Hvor har skatteministeren det fra? Jeg kender Venstres skatteplan, jeg har selv været med til at lave den, og der står intet om det. Det er simpelt hen skatteministerens frie fantasi, og man kan regne lige så lidt med det som med statsministerens løfte til pensionisterne, pjecen og det, der er sendt ud til kommunerne om deres økonomi næste år.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Det er egentlig lidt af en utrolig oplevelse, når man efter ca. 4 timers debat hører hr. Peter Brixtofte her fra Folketingets talerstol gentage sig selv og også stille de samme spørgsmål, som er besvaret for ca. 4 timer siden. Jeg kunne ikke nære mig for at bede om ordet, da jeg kunne konstatere, at det var lige nøjagtig, da fjernsynet satte sit kamera op, men nu er de gået igen.

Men faktum er – også efter debatten i dag – at der er 770.000 pensionister, der får en forbedring og får mere til sig selv pr. måned, og jeg vil have lov til at gentage mig selv: 770.000 pensionister får en reel fremgang, der svarer til ca. 200 kr. om måneden, og for et ægtepar handler det om 400 kr. Det svarer til en lønfremgang på 800 kr. om måneden, og noget sådant er ellers ikke set i nyere tid.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Skatteministeren siger, at der ikke er nogen pensionister, der lider et mærkbart tab som følge af skattereform og pensionsreform.

Nu er alt jo relativt. Derfor vil jeg gerne bede skatteministeren be- eller afkræfte, om det er rigtigt, at en 72-årig pensionist med en sideløbende bruttoarbejdsindkomst i størrelsesordenen 180.000–190.000 kr. med to ugers varsel ikke alene mister folkepensionens grundbeløb på knap 4.000 kr., men også det forhøjede personfradrag, som regeringen selv har takseret til 2.000 kr., og som alle andre får i kompensation for bortfaldet af det forhøjede personfradrag.

[Pia Christmas-Møller]

Denne gruppe får lige præcis ikke dette kompensationsbeløb. Det betyder, at denne gruppe med arbejdsindkomster mister en samlet månedlig indtægt på 6.000 kr., før der er taget højde for grønne afgifter.

Hvis ministeren kan be- eller afkræfte dette forhold, kan alle andre i øvrigt selv tage bestik af, om det er en mærkbar nedgang fra den ene dag til den anden.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

I en opinionsundersøgelse i dag i Jyllands-Posten siger 22 pct. af pensionisterne, at de har fået det bedre, og det vil sige, at 88 pct. enten har fået det dårligere eller svarer, at det ved de ikke. Det er kun 22 pct., der mener, de har fået det bedre, og det er før de grønne afgifter, og det er, før regningen for skattereformen er betalt.

Jeg vil bare citere fra Politiken lørdag den 26., side 3, at i Kommunernes Landsforening er politikerne – såvel regeringens socialdemokratiske partifæller som de borgerlige – oprørte over udsigten til, at kommunerne pålægges at skære meget dybt i servicen for at redde regeringens skattereform.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 38 af Anne-Marie Meldgaard (S), Lilli Gyldenkilde (SF), Sonja Albrink (CD), Bjarne Ørum (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran) vedtoges med 67 stemmer (S, SF, CD, RV, KRF og Bente Juncker (UP)); 44 (KF, V og FP) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 37 af Peter Brixtofte (V), Kirkegaard (KF) og Kirsten Jacobsen (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond. (Udbetalingsregler).

Af Per Stig Møller (KF) og Eva Kjer Hansen (V) m.fl.

(Fremsat 8/2 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det lovforslag, vi har til behandling i denne sene eftermiddagstime, må man mildest talt sige, går ud på at fjerne de begrænsninger, der er i lønmodtagernes ret til udbetaling af deres tilgodehavende i Lønmodtagernes Dyrtidsfond, så alle lønmodtagere over en kort årrække kan hæve deres indestående i LD.

Det kommer næppe bag på forslagsstillerne eller som nogen overraskelse, at det kan regeringen ikke være med til. Fondens midler blev oprindeligt etableret i forbindelse med en folketingsbeslutning den 20. august 1976 om indkomstpølik for årene 1977-78 og 1978-79. Det blev heri fastlagt, at overskydende dyrtidsportioner skulle betales af staten og indbetales til ATP. Det hedder videre i folketingsbeslutningen:

»Ordnningen forudsættes tilrettelagt således, at udbetalingerne til lønmodtagerne vil foregå sammen med den øvrige ATP-pension.«

I betænkningen til folketingsbeslutningen hedder det på foranledning af Det Konservative Folkeparti:

»Flertallet udtaler, at de i beslutningsforslaget omtalte udbetalinger til lønmodtagerne fra ATP-fonden er pensioner på linje med ATP's øvrige pensioner.«

Forvaltningen af disse penge er siden sket i overensstemmelse med den vedtagne folketingsbeslutning. Jeg undrer mig derfor meget over, at De Konservative kan være medforslagsstillere til dette forslag, idet De Konservative i sin tid var med til at vedtage folketingsbeslutningen i 1976, og man må sige, at det nærmer sig lidt forligsbrud fra konservativ side, selv om man naturligvis altid kan diskutere, hvor lang tid vores politiske forlig varer.

Midlerne fra de indbetalte dyrtidspensioner er siden blevet forvaltet med henblik på at sikre, at de bliver til størst mulig gavn for de berettigede lønmodtagere i forbindelse med de